

UN OM A MUȘCAT O ȘTIRE

Raport de analiză a știrilor TV din perspectivă interesului public și a practicilor jurnalistice

Agencia de Monitorizare a Presei

Agenția de Monitorizare a Presei

Membră a Rețelei Reporteri fără Frontiere

Un om a mușcat o știre

Raport de analiză a știrilor TV din perspectiva interesului public și a practicilor jurnalistice

Agenția de
Monitorizare a
Presei

Acest raport este rezultatul proiectului "FreeEx – Etica în știrile TV", implementat în cadrul programului "Libertatea de Exprimare - FreeEx", finanțat de Open Society Institute (OSI) și Ambasada Statelor Unite ale Americii la București. Conținutul acestui raport nu reflectă în mod necesar opinia OSI sau a Ambasadei SUA.

Echipa:

Autori: Ionuț Codreanu, Gabriel Dobre

Coordonator proiect: Nicoleta Fotiade

Asistent proiect: Mihai Popa

Sociologi: Oana Ganea, Sorin Tița-Călin

Mulțumiri celor care au contribuit la realizarea acestui raport:

Liana Ganea, Răzvan Martin, Mircea Toma, Ștefan Căndea.

©Agenția de Monitorizare a Presei

Membră a Rețelei Reporteri fără Frontiere

Adresa: Calea Plevnei, nr. 98,

Bl. 10C, sector 1, București

Correspondența: CP 2, O P67

Tel/ Fax: 021-313 40 47

E-mail: office@mma.ro

Web: www.mma.ro; www.freeex.ro

CUPRINS

Comentarii

Interes public și principii deontologice în programele de știri TV.....	7
Emoția din spatele știrilor.....	9
“4 ianuarie 2007 – O zi din viața știrilor TV” Studiu de caz.....	11

Prezentarea Datelor

Metodologie	17
--------------------------	----

Antena 1 - Observator, ora 19

Principalele teme identificate în „Observatorul de la ora 19”.....	21
Știrile și interesul public	23
Senzaționalism în știri.....	23
Deontologia știrilor	24

Antena 3 - Știrile Antena 3, ora 21

Principalele teme identificate în Știrile Antena3 de la ora 21	27
Știrile și interesul public	29
Senzaționalism în știri.....	29
Deontologia știrilor	29

Prima TV - Focus, ora 18

Principalele teme identificate în știrile Prima TV – Focus, ora 18	33
Știrile și interesul public	35
Senzaționalism în știri.....	35
Deontologia știrilor	35

Pro TV - Știrile Pro TV, ora 19

Principalele teme identificate în Știrile Pro TV, ora 19	39
Știrile și interesul public	41
Senzationalism în știri.....	41
Deontologia știrilor	41

Realitatea TV - Realitatea de la ora 18

Principalele teme identificate în Știrile Realitatea TV, ora 18	45
Știrile și interesul public	47
Senzaționalism în știri.....	47
Deontologia știrilor	47
TVR1 - Jurnalul TVR, ora 19	
Principalele teme identificate în Jurnalul TVR 1, ora 19.....	51
Știrile și interesul public	53
Senzaționalism în știri.....	53
Deontologia știrilor	53
Anexe	
Anexa 1 Grafice	77
Anexa 2 Titrări senzaționaliste – selecție	77

Interes public și principii deontologice în programele de știri TV

Rolul principal al mass media, ca mecanism de susținere a unui climat democratic într-o societate, este acela de a informa publicul, de a oferi un spațiu de dezbatere și de a educa. Publicul sau consumatorul de mesaje media este cu adevărat informat atunci când chestiunile de interes public sunt prezente în esența mesajelor comunicate, mai ales prin intermediul articolelor sau al emisiunilor de informare. Din aceste considerente se desprinde și calitatea mediilor (chiar și a celor comerciale) de serviciu public. Dar, ce presupune conceptul de interes public? O formulă concretă care să definească un concept atât de vast lipsește. Există însă mai multe abordări. Cea mai largă definiție și mai frecvent uzitată spune că sunt de interes public acele chestiuni care au potențialul de a afecta un număr considerabil de oameni. Totuși, ca să poți merge mai departe, cu încercarea de a observa prezența chestiunilor de interes public în cadrul știrilor TV de exemplu, este nevoie de mai multă informație.

Ne-am formulat o definiție proprie. Noțiunea de interes public este integrabilă în primul rând unor situații particulare cărora nu li se pot găsi atribute comune. Drept urmare, am definit prin a arăta, prin a juriza situații. În cadrul cercetării noastre, conceptul de *interes public* include, dar nu este limitat la, chestiuni care pot afecta securitatea și sănătatea individului sau a unor categorii de indivizi, care vizează drepturile și libertățile omului, cheltuirea banilor publici, modul de funcționare a serviciilor publice, informații despre mediul economic, politic și social. De asemenea, presa poate interveni pentru prevenirea situațiilor în care oamenii ar putea fi induși în eroare de anumite declarații sau acțiuni ale unor indivizi sau organizații. Subiectele abordate în acest context sunt de interes public.

Conceptul de interes public nu presupune ceva de care oamenii sunt general interesați, preferințele lor (*interesul publicului*). Într-o anumită proporție, măsurarea audienței relevă interesul publicului atunci când se uită la televizor. Totuși, o măsurătoare limitată la oferta disponibilă pe ecranul TV cu care telespectatorul trebuie să se mulțumească, nu poate cuprinde mecanisme complexe ce stau la baza preferințelor oamenilor în general și, astfel, nu poate determina cât mai fidel opțiunile acestora. Uneori, ne uităm fascinați la o emisiune TV nu pentru că ne place ceea ce vedem, ci pentru că este captivant de neizbită sau pentru că discursul uimește prin ignoranță. Așadar, ceea ce interesează publicul (sau publicurile) în general nu este neapărat *de interes public*, în sensul definiției oferite mai sus.

Am vorbit despre chestiuni de interes public care necesită acoperire mediatică datorită acestei calități intrinsece și chestiuni care devin de interes public prin intervenția presei. Știrile de interes public, prin natura temelor abordate, sunt materiale jurnalistice complexe. Uneori, necesită un timp mai lung de prezentare a informației și presupun efort și disponibilitate de consum din partea telespectatorului. Or, consumatorul deține telecomanda și poate sancționa postul cu o simplă apăsare de buton. Posturile de televiziune au nevoie de rating ca să vândă publicitate - sursa principală de susținere financiară a unei instituții media. Ca să "faci rating", te supui "regulilor" pieței și începi să croiești informația cu scopul de a atrage audiența și de a o menține pe post. Te gândești că, ici-colo, informația de context mai poate lipsi, mai adaugi o coloană sonoră și ai grijă ca discursul corespondentului să conțină cât mai multă culoare, formule cu încărcătură emoțională. Uneori, mesajul știrii este distorsionat prin exagerări obținute cu ajutorul tehnicilor cinematografice sau prin

omisiunea substanței unui eveniment și potențarea laturii de fapt divers. Exemplele identificate și oferite de colegii mei în raportul de față confirmă acest lucru. În consecință, mesajul distorsionat – al unei știri altfel de interes public – ajunge la consumator. Cum interpretează publicul aceste mesaje constituie deja altă temă de cercetare și dezbateri. Un lucru este sigur. Dreptul cetățenilor la informare este încălcat.

Alteori, predomină elementele de tensiune și abordările facile ale subiectului în detrimentul informației instrumentale. Acest lucru este vizibil mai cu seamă în cadrul știrilor care prezintă probleme administrative. Cetățeanul este creionat ca fiind victima sistemului birocratic și atât. Informații esențiale de soluționare sau care să ajute publicul în relația cu instituțiile statului lipsesc.

Încercarea noastră

În principiu, ne preocupăm să promovăm atât standarde profesionale pentru comunitatea jurnaliștilor, cât și accesul publicului la informație echilibrată și de interes pentru comunitate. Prin urmare, cercetarea de față și-a propus să identifice modul în care principalele televiziuni¹ din România își respectă mandatul de a activa în interes public și felul în care impun sau nu standarde etice în jurnalism.

În particular, am încercat să înțelegem modul în care un jurnal de știri este structurat din punctul de vedere al agendei media (selecția informațiilor, așezarea lor în cadrul programului de știri) și al construcției mesajelor. De asemenea, am urmărit măsura în care jurnaliștii respectă principiile deontologice în elaborarea știrilor. Tot ce am realizat a fost să constatăm și nu să alăturăm un diagnostic.

Multiplele abordări ale conceptului de interes public, specificul local al agendei publicului și al agendei media ne-au pus în dificultate în momentul în care ne-am propus să dezvoltăm o metodologie viabilă. Decizia de a merge înainte ne-a pus la grea încercare. Ne-am documentat. Cercetări științifice, coduri deontologice (BBC, TVR, COM etc.), reglementări audiovizuale ș.a.m.d. au stat la baza informării noastre. Lungi, foarte lungi dezbateri au însoțit munca propriu-zisă de colectare și interpretare a datelor. Ne-am sfătuit și sfădit în echipă și în afara ei. Am formulat standarde a ceea ce noi considerăm a fi “de interes public”, am dezvoltat o metodologie, am constatat și acest raport este rezultatul.

Cât privește respectarea principiilor deontologice, reglementările în audiovizual ne-au oferit măsura. Au fost codificați indicatori de măsurare a respectării/nerespectării prezumției de nevinovăție în cazul știrilor ce au avut ca subiect infracțiuni; respectării vieții private și a dreptului la imagine; menționării inutile a etniei unui actor; prezentării punctelor de vedere ale tuturor părților implicate într-un conflict.

În opinia noastră, jurnaliștii, mai întâi de toate, au responsabilitatea socială de a informa corect, în interes public, de a oferi un for de dezbateri și liberă circulație a opiniilor, de a educa. Instituțiile media, prin efort comun (jurnaliști, patroni, publicitari etc.), au datoria de a găsi un echilibru între acest aspect și activitatea instituțională participantă într-o economie de piață. Cum? Vă invităm la dezbateri.

Nicoleta Fotiade

¹ Antena 1, Antena 3, Realitatea TV, TVR1, PrimaTV, Pro TV

Emoția din spatele știrilor

Vampirismul emoțional pare să devină o practică tot mai întâlnită în televiziunea contemporană. Jurnalul de știri nu mai este doar un produs informativ, ci o adevărată incursiune în universul psiho-afectiv al tuturor actorilor implicați (prezentatorii, corespondenții, personajele știrii, dar și telespectatorii). În încercarea de a da consistență actului jurnalistic, buletinul de știri nu se mai adresează unor telespectatori anonimi, ci unor martori. Se construiește o buclă atemporală și aspațială în care contează doar sentimentele de moment pe care știrile le pot stârni. Practic, telespectatorul-martor nu mai trebuie să evalueze sau să ia decizii. Trebuie doar să simtă.

Accidentele, morțile violente sau incendiile sunt prezentate publicului sub umbrela generoasă a doi termeni de referință: tragedia și fatalitatea. Jocul este perfid și exercită o presiune fantastică asupra publicului care este invitat să își asume dramele victimelor sau ale familiilor acestora și să accepte că drobul de sare ar putea să cadă în orice moment.

Conform dicționarului explicativ al limbii române, termenul „accident” definește un „eveniment fortuit, imprevizibil, care intrerupe mersul normal al lucrurilor”. Prin incidența destul de ridicată a știrilor în care sunt prezentate accidente de orice natură, televiziunile par hotărâte să aducă argumente în favoarea unei stări de anormalitate care ar defini societatea în care trăim. Elementul fatalității poate fi regăsit în știri precum „Urmăriți de moarte”², „Urmăriți de ghinion”³ sau „Foc și șoc”⁴. Știrile respective abundă în clișee legate de iminența morții („goana spre moarte”, „impact fatal/nimicitor”, „n-au avut nicio șansă”), dar și despre dimensiunea nefericitelor evenimente („scene desprinse parcă din război”, „a plouat cu oameni”). Minute în șir ecranele televizoarelor sunt acaparate de secvențe sacadate extrase din operațiuni de descarcerare sau de resuscitare a victimelor. Ambianța este întreținută de coloane sonore funebre, dramatice, dar și de sunetele utilajelor de descarcerare sau de sirenele ambulanțelor de la fața locului. Fie că vorbim despre accidente rutiere, aviatice, umane, cele mai multe știri de acest gen sunt construite pe același scenariu ce stă la baza unui serial fără sfârșit: „Accidentul din viața ta”.

Dacă în cazul știrilor ce prezintă accidentele și victimele acestora primează factorul predestinării, centrul de greutate se schimbă în știrile ce prezintă crime sau victime ale unor morți violente. Limbajul jurnalistic suportă registre de atitudine diferențiate – de la consternare la compasiune, de la revoltă la acceptare. Toate aceste variațiuni de comportament poartă sigiliul dramei, tragicului. Știrea este transformată într-o reconstituire în care jurnaliștii reiau firul evenimentelor, fără a se abține de la expunerea unor detalii morbide sau de la captarea tensiunii prin care trec apropiații victimelor. Ochiul telespectatorului este menajat cu precauție, urmele de sânge sau detaliile din scena crimei fiind inserate sugestiv. De cele mai multe ori „scenele sunt de groază” sau „rupte dintr-un film de groază”. Vecinii rămân „înmărmuriți” și „nu le vine să creadă” cum a fost posibil ca vecinul lor pe care îl cunoșteau de-o viață „să ucidă cu sânge rece”. În alte situații, comunitatea este alarmată și terifiată deoarece se știe că undeva există un „Psihopat în libertate”⁵. Atunci când justiția nu mai are pe cine să pedepsească, atenția jurnaliștilor se concentrează exclusiv pe drama și traumele celor rămași în viață („un film de groază s-a derulat sub ochii micuților”). În cinematografia știrilor tv sunt incluse alte două tipuri de

² Pro TV, 5 noiembrie

³ Pro TV, 6 noiembrie

⁴ Antena 1, 1 decembrie

⁵ Antena 1, 1 noiembrie

subiecte morbide: sinuciderile și morțile inexplicabile. Sinuciderile sunt prezentate în registrul inexplicabilului („Gest neînțeles”⁶), accentul fiind pus pe absența unor elemente care să descrie factorii ce au determinat acțiunea. Tensiunea crește însă în cazul descoperirii unor persoane decedate în „condiții misterioase” sau „neelucidate”. Deși nu există suficiente detalii privind moartea unor persoane, jurnaliștii nu se rețin în a prezenta o „Moarte cumplită”⁷ sau „Urmele unei orori”⁸. Tonul vădit afectat pe care jurnaliștii îl adoptă în prezentarea unor astfel de situații, imaginile sugestive și ilustrația sonoră reușesc să creioneze frânturi dintr-o realitate ce nu poate fi contestată, dar nici nu poate fi considerată ca fiind general valabilă.

Știrile care prezintă declansarea unor incendii izolate sau generalizate aduc o doză substanțială de spectaculos. Telespectatorii și jurnaliștii construiesc o punte de compasiune pentru dramele unor familii care își „pierd agoniseala de o viață” în astfel de incidente. Structura unor astfel de știri este simplă, dar puternică și cu același final. „Oamenii focului” reușesc să stingă focul după „ore întregi în lupta cu flăcările devastatoare”. Tendința de augmentare a fenomenului și efectelor sunt destul de des întâlnite. Cazul unei familii rămasă fără adăpost în urma unui incendiu este prezentat cu expresia „noapte de foc”⁹. În același registru, o „Explozie devastatoare”¹⁰ prezintă avarierea unui singur apartament dintr-un bloc de locuințe. În toate situațiile de acest gen, discursul jurnalistic este alert și beneficiază de ilustrație audio-video cu potențial dramatic.

Aria subiectelor construite pe filon emoțional este mai vastă și nu se limitează exclusiv la exemplele expuse mai sus. Este vizibilă tendința unor posturi tv de a specula potențialul emoțional pe care anumite subiecte îl conțin. Din păcate, concentrarea mesajului pe caracterul tragic sau dramatic al unei știri amputează pachetul de informații utile telespectatorului. Abordarea facilă și emoțională a subiectelor ce sunt transformate în știri nu ajunge în conștiința unui telespectator informat, ci a unui telespectator mai sensibil. Ori pentru protecție și prevenire datele sunt, credem noi, mai importante decât emoțiile.

Ionuț Codreanu

⁶ Pro TV, 7 ianuarie

⁷ Antena 1, 5 noiembrie

⁸ Pro TV, 6 decembrie

⁹ Pro Tv, 5 noiembrie

¹⁰ Antena 1, 5 decembrie

Studiu de caz

“4 ianuarie 2007 – O zi din viața știrilor TV”

De la inventarea lino tipului, dacă nu chiar mai devreme, orice zi poate fi reconstituită apelând la instrumentul agendei media. Numai că acuratețea reconstituirii depinde în mare măsură de importanța evenimentelor ce au marcat zilele respective. Astfel, din perspectiva amintitei agende, o zi precum 11 septembrie 2001 va fi mult mai ușor de reconstituit având în vedere amploarea evenimentelor ce au marcat-o și modul aproape unitar în care mass-media le-au prezentat. Pe de altă parte, o zi obișnuită, fără prea multe evenimente obiectiv importante, poate pune în dificultate mass-media din punctul de vedere al agendei pe care trebuie să o prezinte consumatorului. În asemenea zile, „rețeta casei” ajunge să organizeze și chiar să influențeze agenda pe care instituțiile de presă o furnizează. Reguli și criterii – ce se îmbină în deseori inefabilul concept al politicii editoriale – ajung să dea naștere unei multitudini de portrete, toate valabile pentru aceeași zi. Consumatorul de informații nu are decât două opțiuni. Fie se lasă purtat de val și, în funcție de apetența pentru o anumită rețetă, își alege un canal de informare căruia îi rămâne fidel, fie se emancipează și începe să compare, să pondereze și chiar să recicleze știrile ce-i sunt furnizate, realizându-și astfel propria viziune asupra agendei curente.

Ziua de 4 ianuarie 2007 a fost, dacă nu obișnuită, atunci caracterizată de un oarecare echilibru între evenimente de natură să unifice perspectiva televiziunilor asupra agendei curente și subiecte menite să personalizeze jurnalele de știri. Realizând o comparație a acestora, bazată pe identificarea subiectelor comune și analizarea elementelor de diferențiere, putem obține atât o dimensiune a agendei valabile pentru ziua respectivă, cât și o măsură a felului în care „rețetele” intervin și determină viziuni sensibil diferite.

Un telespectator selectiv ar fi putut avea, după o trecere în revistă a principalelor emisiuni informative din data de 4 ianuarie, următoarea imagine asupra agendei media: o zi marcată de ninsori ce au afectat o bună parte din țară; o zi al cărei singur eveniment politic mai important a fost o reuniune a PNL de la Sinaia; o zi în care porțile Casei Poporului au fost deschise vizitatorilor și o zi în care sute de Bucureșteni au format cozi la Administrația financiară pentru obținerea cardurilor europene de sănătate.

Dacă telespectatorul ar fi urmărit un singur jurnal de știri perspectiva sa asupra agendei zilei de 4 ianuarie ar fi suferit o serie de modificări, în funcție de specificul televiziunii (generalistă sau de știri) și, poate chiar mai important, în funcție de disponibilitatea sa de implicare emoțională. Un astfel de consum determină o nuanțare a principalelor subiecte ale zilei, telespectatorului fiindu-i facilitată înțelegerea stresului suferit de șoferii blocați de zăpadă (Pro TV) sau a resemnării amuzate a localnicilor unei comune izolate de ninsori (Antena1). Orizontul informațional i se extinde, el putând afla că „într-o comună brăileană un bărbat și-a ucis soția sub ochii copilului de trei ani” (Antena1) sau că un gardian al unei închisori s-a sinucis cu arma din dotare (Pro TV) ori că „Withney Huston este în faliment” (Prima TV). De asemenea, un telespectator care în data de 4 ianuarie a urmărit știrile Antenei 1 a putut afla că premierul Tăriceanu s-a plimbat cu mașina prin Sinaia „deși a fost operat la genunchi acum mai puțin de două luni”, în timp ce un telespectator al știrilor Realitatea TV sau TVR1 ar fi putut afla că, tot la Sinaia, liberalii s-au întâlnit pentru a stabili o serie de modificări în statutul partidului.

Prezentăm mai jos câteva din nuanțele introduse de televiziuni în prezentarea principalelor subiecte ale agendei curente din data de 4 ianuarie.

Vremea în țară

Agenda media a zilei de 4 ianuarie 2007 a fost dominată de ninsorile abundente ce au afectat diferite zone ale țării. Materiale ample despre urmările ninsorilor au fost identificate în jurnalele tuturor televiziunilor monitorizate. În general, știrile difuzate au tratat aceleași subiecte: drumuri blocate, localități izolate sau rămase fără curent electric, turiști blocați în cabane, trafic feroviar perturbat. Toate materialele analizate au oferit informații despre proporțiile fenomenului și situația celor afectați. Diferențele apar atunci când analizăm maniera în care au fost prezentate aceste informații.

Materialele realizate de Pro TV pe marginea acestor subiecte au reprezentat aproximativ 20% din durata emisiunii de știri a zilei de 4 ianuarie. Plasate la începutul jurnalului, cele cinci știri au prezentat efectele ninsorilor, evidențiind latura lor dramatică. Probabil cele mai emoționante știri despre ninsori difuzate de televiziuni în ziua respectivă, știrile Pro TV abundă în formulări precum: „Ne-am trezit în plin haos”, „salvați din iadul alb”, „raiduri prin infern” sau „capcana zăpezii”. Modalitatea aproape cinematografică de prezentare a evenimentelor a fost uneori întregită și de câteva pasaje sonore („Iarna”, Antonio Vivaldi).

Știri despre efectele ninsorilor au fost difuzate în deschiderea jurnalelor și de posturile Antena 3, Realitatea TV și TVR 1. Materialele realizate de aceste posturi se aseamănă prin faptul că au insistat asupra informațiilor despre starea drumurilor respectiv despre situația turiștilor blocați în diferite cabane din Munții Făgăraș și Bucegi.

Posturile Antena 1 și Prima TV, nu au deschis jurnalele din 4 ianuarie cu subiectul ninsorilor însă i-au acordat spații la fel de mari ca și restul televiziunilor. Informațiile privind situația drumurilor, a localităților afectate precum și a turiștilor blocați au putut fi regăsite și în știrile difuzate de cele două posturi. Observatorul Antenei 1 a deschis calupul știrilor despre ninsori cu un reportaj amplu, realizat în cheie europeană, despre localitatea Bisoca, blocată de zăpezi: „Europenii din nămeți”.

Politica la zi

Principalul eveniment politic al zilei de 4 ianuarie a fost reuniunea PNL de la Sinaia, în cadrul căreia conducerea liberală a decis să aducă modificări statutului partidului. Majoritatea televiziunilor au tratat acest subiect în emisiunile lor de știri, însă cu abordări sensibil diferite. În știrea cu titlul „Nu se cuminește”, Antena 1 a prezentat exclusiv momentul în care premierul Tariceanu, „deși a fost operat la genunchi acum mai puțin de două luni”, a plecat la plimbare prin Sinaia la volanul unei mașini. În cadrul materialului nu au fost prezentate elemente de context care să explice motivele pentru care premierul se afla la Sinaia, telespectatorii putând crede că premierul se afla acolo în vacanță. În abordarea aceluiași subiect Știrile Pro TV adaugă un strat informațional, precizând și motivul pentru care premierul s-a aflat la Sinaia. Subiectul principal al știrii rămâne însă faptul că premierul s-a plimbat cu mașina prin respectiva localitate.

În știrea difuzată pe marginea acestui subiect, Antena 3 pornește de la informațiile prezentate de televiziunea soră, Antena 1, însă furnizează și informații de context. Astfel, aflăm că plimbarea premierului a avut loc după o întâlnire a conducerii PNL, întâlnire în cadrul căreia liberalii au modificat statutul partidului.

În tratarea acestui subiect, Jurnalul TVR 1 omite detaliul privind plimbarea făcută de premier, însă furnizează informații despre propunerile de modificare a statutului PNL. Știrea include și o declarație pe această temă a vicepreședintelui liberal, Varujan Vosganian.

Realitatea TV a rezervat acestui subiect un spațiu amplu în cadrul căruia au fost prezentate informații privind agenda întâlnirii liberale, principalele modificări de statut precum și câteva explicații despre modul în care schimbările vor afecta viața partidului. De asemenea, în cadrul aceleiași știri a fost prezentată și intenția PNL, exprimată de Varujan Vosganian, de a contesta înființarea PLD-ului în instanță. Detaliul privind plimbarea premierului cu mașina prin Sinaia nu a fost punctat nici în cadrul acestei știri.

În final, parcurgând în trepte informațiile furnizate de televiziuni pe marginea acestui subiect, putem înțelege că premierul Tăriceanu s-a plimbat cu mașina prin Sinaia (Antena1), că premierul s-a plimbat cu mașina după ce a participat la o întâlnire a PNL în care s-a modificat statutul (PRO TV și Antena3), că membrii conducerii PNL s-au întâlnit la Sinaia pentru a modifica statutul partidului (TVR1) și, în cele din urmă, PNL a avut o întâlnire la Sinaia pentru a-și modifica statutul, iar Varujan Vosganian a confirmat că PNL va contesta în instanță înființarea PLD (Realitatea TV).

Crime, sinucideri și agresiuni.

Știrile ce au prezentat morți violente au constituit sarea și piperul unei zile altfel destul de săracă în știri de orice fel. Cele mai multe astfel de știri au fost identificate în Observatorul Antenei 1: o crimă al cărei autor s-a sinucis, o moarte inexplicabilă plus alte două sinucideri. Într-o mai mică măsură acest tip de subiecte au fost atinse și de Prima TV și Pro TV, posturi ce au difuzat o crimă respectiv, o sinucidere.

În deschiderea Observatorului din data de 4 ianuarie a fost prezentat cazul unui brăilean ce s-a sinucis după ce și-a omorât soția în fața copilului de 3 ani. Scena crimei este dramatic reprodusă în discursul grav-alert al prezentatorilor: "Un copil de 3 ani a vegheat trei zile și trei nopți cadavrul mamei. I-a învelit trupul după ce a văzut-o cum moare ucisă de tatăl lui. După crima, bărbatul s-a spânzurat". O copertă grafică precede materialul ce furnizează informații despre crima: textul „Ucisă cu pietre sub privirile copilului” este suprapus unor imagini cu scena crimei, în timp ce fundalul sonor este asigurat de sunete cu efect dramatic. Același subiect a fost abordat și în cadrul știrilor Prima TV. Deși din abordarea acestui post au lipsit inserțiile grafice și coloana sonoră, elemente de dramatism au fost întâlnite în discursul jurnaliștilor ("caz socant", „ucisa cu salbaticie") care au ținut să prezinte cât mai specific detaliile crimei.

Alte știri

Un alt subiect comun emisiunilor de știri analizate în data de 4 ianuarie a fost evenimentul „Porți deschise” la Palatul Parlamentului. Toate televiziunile monitorizate, mai puțin TVR1, au realizat materiale ample pe marginea acestui subiect. Știrile analizate au fost unitare în abordare, toate axându-se pe pitorescul vizitatorilor și pe ineditul reacțiilor acestora.

Eliberarea cardurilor europene de sănătate reprezintă un alt subiect tratat în știrile mai multor televiziuni în data de 4 ianuarie. Posturile Antena1, Antena3, Pro TV și TVR1 au difuzat în emisiunile lor informative materiale pe marginea acestui subiect. Știrile au subliniat disfuncționalitățile apărute la Administrația Financiară din București în procesul de eliberarea

a cardurilor și au furnizat informații utile privind documentația necesară, respectiv oportunitatea obținerii respectivelor carduri.

O altă temă tratată de aproape toate televiziunile în data de 4 ianuarie o constituie declarația ministrului culturii Adrian Iorgulescu privind retrocedarea domeniului Peleş către Casa Regală (Antena1, TVR1, Realitatea, Antena3). Materialele prezintă declarația ministrului, lista proprietăților incluse în domeniul Peleş precum și un posibil calendar al retrocedării.

Subiectul declarațiilor de avere depuse de politicieni a fost prezent în jurnalele a trei din cele șase televiziuni vizate de această analiză. Realitatea și Pro TV au prezentat în cadrul acestor știri câte o selecție a parlamentarilor ce au înregistrat creșteri însemnate ale veniturilor, în timp ce TVR1 a făcut o trecere în revistă a principalelor metode folosite de demnitari pentru a-și „masca” veniturile.

Pe lista subiectelor ce au intrat în atenția mai multor televiziuni în data de 4 ianuarie menționăm și anihilarea uneia dintre cele mai mari rețele de trafic de persoane ce activa pe teritoriul României, intrarea spitalelor și maternităților din Cluj în carantină din cauza înmulțirii cazurilor de viroze precum și arestarea, în dosarul „Gazeta”, a directorului Gazetei de Maramureș, Dan Pârcalab. Toate aceste subiecte au beneficiat de abordări similare din partea televiziunilor care le-au prezentat.

Gabriel Dobre

Prezentarea Datelor

Metodologie

Perioada monitorizată: 1-7 noiembrie 2006, 1-7 decembrie 2006, 1-7 ianuarie 2007.

Televiziunile monitorizate: Antena 1, Antena 3, Prima, Pro TV, Realitatea TV, TVR1.

Indicatori ai agendei televiziunilor:

- Tema știrii: politică, monden, administrație, fapt divers etc.
- Frecvența subiectelor de interes public – au fost considerate ca fiind de interes public subiectele ce țin de politica internă și internațională, administrație (ex. cheltuirea banilor publici, modul de funcționare a serviciilor publice), care pot afecta securitatea și sănătatea individului sau a unor categorii de indivizi (ex. fenomene meteo ce afectează securitatea populației, sănătatea publică etc.), care vizează drepturile și libertățile omului, viața economică, problemele sociale considerate importante de către public etc.
- Poziția știrii în jurnal
- Durata știrii
- Discursul senzaționalist: utilizarea elementelor discursive ce vizează potențarea emoțiilor publicului (ex. hiperbole, utilizarea unor inserturi grafice și/sau sonore etc)

Indicatori ai respectării/ nerespectării deontologiei jurnalistice:

- Respectarea/nerespectarea prezumției de nevinovăție în cazul știrilor ce au ca subiect infracțiuni.
- Respectarea vieții private și a dreptului la imagine: difuzarea identității persoanelor aflate în dificultate (victime ale accidentelor, agresiunilor etc), a minorilor, persoanelor cu dizabilități etc.
- Menționarea inutilă a etniei sau dizabilităților unui actor (spre exemplu, menționarea în știre a etniei unui infractor).
- Prezentarea punctelor de vedere ale tuturor părților implicate într-un conflict.

Antena1 – Observator, ora 19

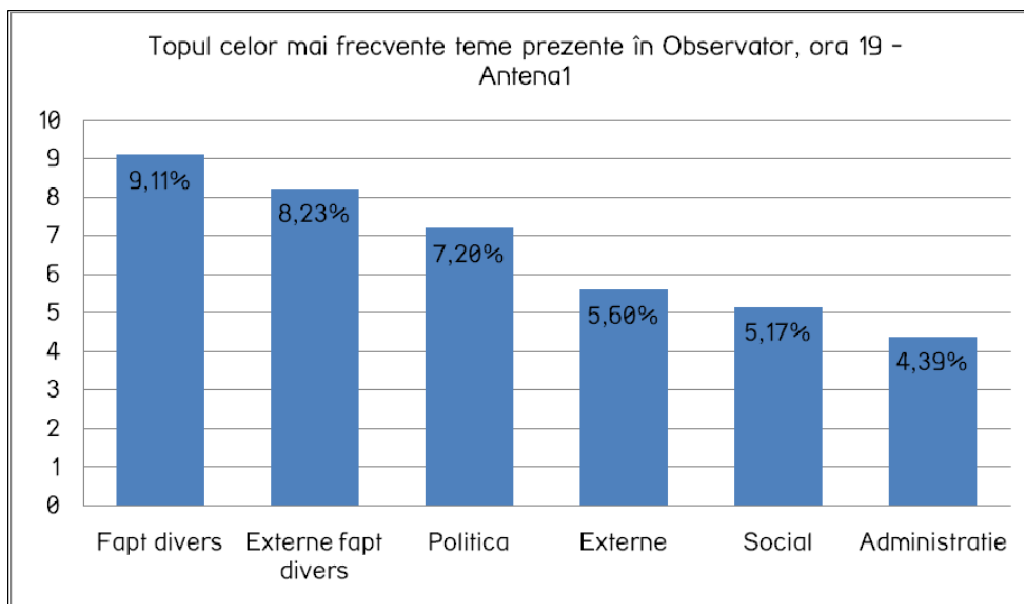
Observatorul ANTENEI 1 este construit ca un jurnal de atitudine, în care subiectele mari, grave, naționale contează și nu suferă în competiția cu soluția facilă a știrilor sângeroase [...] În cadrul Observatorului va exista un dozaj între două curente, rigoare și tabloid pentru a satisface toate categoriile de public¹¹.

¹¹ Text de promovare a "Observatorului de la ora 19" – www.antena1.ro

Antena 1 face parte din trustul media „Intact” și este unul dintre principalii actori de pe piața televiziunilor comerciale din România, având drept competitori direcți posturile Pro TV și TVR1. Principalul jurnal de știri al Antenei 1 este Observatorul de la ora 19. Observatorul are un format generalist, cu un conținut dominat de fapt divers. Aria tematică a subiectelor abordate este variată, fiind difuzate atât știri ce țin de agenda curentă, cât și materiale a căror valoare de știre e dată de caracterul inedit al informațiilor prezentate. De asemenea, știrile se disting prin accentul pus pe aspectele emoționale ale informațiilor furnizate, respectiv pe potențialul de divertisment al acestora.

Observatorul de la ora 19 este alcătuit, în medie, din circa 32 de știri și are o durată medie de aproximativ 52 de minute. În intervalul monitorizat au fost analizate 655 de știri cuprinse în 21 de ediții ale Observatorului.

A. Principalele teme identificate în „Observatorul de la ora 19”

„Fapt divers”

Știrile în care sunt prezentate subiecte de fapt divers domină principalul jurnal de știri al Antenei 1. Acest tip de știri a fost prezentat de 63 de ori în intervalul monitorizat, cumulând circa 99 de minute din durata totală a știrilor identificate. Procentual, știrile „fapt divers” ocupă **9,11%** din timpul total alocat știrilor în cele 21 de ediții analizate. Categoria „fapt divers” se distinge printr-un pronunțat caracter eterogen, principala trasatură a subiectelor prezentate fiind valoarea de inedit. Căderea unei vedete autohtone de pe scenă în timpul unui concert, apariția unor lebede pe malul Mării Negre în timpul iernii sau ultimele tendințe în vestimentația canină sunt doar câteva subiecte ce ilustrează diversitatea tematică a știrilor cuprinse în această categorie. Știrile de fapt divers sunt în general poziționate la începutul celei de a doua jumătăți a jurnalului, o știre de acest gen având o durată medie de aproximativ 1 minut și 30 de secunde.

„Fapt divers extern”

Următorul loc în economia știrilor difuzate de Antena 1 este ocupat de subiecte ce rămân în aria faptului divers, singura diferență rezultând din focalizarea pe plan extern. Cele 70 de materiale cuprinse în categoria „fapt divers extern” ocupă **8,23%** din durata totală a știrilor, cumulând aproximativ 89 de minute. Ca și în cazul categoriei precedente, principalele caracteristici ale acestui tip de știri sunt diversitatea tematică și valoarea de inedit. Astfel, subiecte extrase din viața vedetelor internaționale, prezentarea unor personaje excentrice sau evenimente mai puțin obișnuite se regăsesc în aceasta zonă tematică. Știrile externe de fapt divers sunt poziționate în general în încheierea jurnalului, o știre din această categorie având o durată medie de 1 minut și 15 secunde.

„Politică”

Știrile ce tratează subiecte de politică internă însumează aproximativ 78 de minute și ocupă **7,2%** din durata totală a știrilor analizate. Materialele prezentate în cadrul Observatorului au urmărit, în principal, agenda evenimentelor politice din perioada monitorizată. Știrile au fost construite în jurul evenimentelor de actualitate din viața politică autohtonă, fiind prezentate atât interacțiunile de pe scena politică cât și aspecte legate de organizarea internă a partidelor politice. Astfel, acuzațiile lui Liviu Turcu, retragerea Partidului Conservator de la guvernare, tensiunile din Alianța PNL-PD, alegerile interne în PSD, decizia de înființare a PLD, acutizarea rupturii dintre președinte și premier precum și pregătirile pentru alegeri interne în PNL sunt subiectele ce au dominat categoria știrilor politice. O știre ce abordează subiecte politice are o durată medie de aproximativ 1 minut și 50 de secunde, cel mai frecvent, acest tip de știri fiind poziționat în cea de a doua jumătate a jurnalului, spre finalul acestuia.

„Externe”

Știrile ce abordează subiecte externe cumulează aproximativ 50 de minute, ocupând **5,6%** din timpul alocat știrilor. Cele 38 de știri cuprinse în această temă au tratat subiecte importante ale agendei internaționale, dar și evenimente cu impact major asupra anumitor comunități de pe glob. Principalele știri externe regăsite în Observatorul Antenei 1 au tratat condamnarea la moarte și execuția lui Saddam Hussein, alegerile pentru Congresul american, vizita Papei în Turcia, evoluțiile anchetei în cazul Litvinenko precum și o serie de fenomene meteorologice extreme. Știrile externe sunt în general poziționate la finalul jurnalului, o știre de acest tip având o durată medie de aproximativ 1 minut și 30 de secunde.

„Social”

Subiectele de natură socială ocupă **5,17%** din durata totală a știrilor analizate, cele 30 de materiale difuzate cumulând aproximativ 56 de minute. În general, acest tip de știri abordează atât subiecte legate de fenomene sociale generice (sărăcie, șomaj), cât și cazuri particulare, probleme de natură socială cu care se confruntă anumite persoane (cazuri umanitare). Poziționarea acestui tip de știri în cadrul Observatorului este condiționată, în principal, de impactul emoțional pe care informația furnizată l-ar putea avea asupra publicului. Durata medie a unei știri din această categorie este de aproximativ 1 minut și 50 de secunde.

„Administrație”

Știrile în care sunt abordate subiecte ce țin de decizii și acțiuni ale instituțiilor statului (naționale sau locale) ocupă **4,39%** din durata totală a știrilor. Cele 30 de știri care au prezentat subiecte administrative au totalizat aproximativ 48 de minute. Subiectele prezentate în cadrul acestei categorii au vizat deciziile luate la nivel ministerial privind situația anumitor categorii socio-profesionale, au urmărit procese de achiziții publice sau au prezentat anumite anomalii în funcționarea unor institutii. Cel mai adesea, știrile administrative sunt plasate la mijlocul jurnalului, iar durata medie a unei știri de acest gen este de 1 minut și 35 de secunde.

Alte teme

În analiza de față, știrile Antena 1 au putut fi grupate în circa 40 de teme distincte. Pe lângă temele prezentate mai sus, Observatorul a inclus un număr semnificativ de știri în care

au fost prezentate infracțiuni, accidente rutiere, morți violente precum și evoluții ale unor procese judiciare în care sunt implicate persoane publice.

Accidentele rutiere ocupă **4,28%** din durata totală a știrilor analizate, infracțiunile reprezintă **4,24%**, știrile despre morți violente **2,9%**, în timp ce știrile despre anchete sau procese judiciare detin aproximativ 2,8%. Restul temelor identificate variază ca pondere între **0,2%** și **2,5%** din durata totală a știrilor monitorizate (vezi Anexa 1, pg. 57-58).

B. Știrile și interesul public

La postul Antena 1, știrile ce au furnizat informații despre gestionarea fondurilor publice, despre activitățile desfășurate de principalele instituții ale statului, despre diferite fenomene economice și sociale, despre evoluțiile politice pe plan intern, dar și alte informații de natură să influențeze categorii largi de public au ocupat circa 10 ore din cele aproximativ 18 ore cât a însemnat durata totală a știrilor analizate. Astfel, din cele 655 de știri analizate 369 au prezentat informații de interes public. În aria știrilor care nu au prezentat informații de interes public s-au aflat materialele de fapt divers (inclusiv cele din plan extern), subiectele extrase din viața celebrităților autohtone și infracțiunile care nu reprezintă un pericol pentru siguranța publică.

Un caz special, din perspectiva interesului public, îl constituie accidentele rutiere. Știrile de acest tip în care au fost prezentate informații cu potențial preventiv (starea drumurilor, condiții meteo, porțiuni de drum periculoase) sau au inclus mesaje educative privind disciplina/conduita în trafic au fost considerate ca fiind de interes public. Pe de altă parte, materialele în care s-a insistat exclusiv pe dimensiunea dramatică a accidentelor nu au fost considerate ca fiind de interes public.

C. Senzaționalism în știri

În cazul Observatorului, acest tip de abordare a fost identificat în 142 din cele 655 de știri analizate. Cel mai frecvent, elementele de senzaționalism sunt întâlnite în discursul prezentatorilor sau al corespondenților. Aceștia folosesc diverse formule cu încărcătură emoțională în încercarea de a descrie anumite evenimente („teribil/groaznic accident”, „un adevărat film de groază”, „o adevărată tragedie” etc.). De asemenea, potențialul dramatic al unor știri este valorificat și prin utilizarea unor tehnici cinematografice precum coloane sonore sau inserturi grafice. Aceste elemente pot fi întâlnite în știri ce prezintă accidente rutiere, informații despre starea vremii, morți violente, comiterea unor infracțiuni sau acțiuni în forță ale poliției.

Din punct de vedere al poziționării în jurnal, știrile senzaționaliste se regăsesc cel mai frecvent la începutul acestuia, printre primele 10 materiale difuzate.

D. Deontologia știrilor

Din cele 655 de știri analizate în cazul Antena1, necesitatea utilizării prezumției **de nevinovăție** a fost identificată în 46 de materiale. Jurnaliștii nu au respectat acest principiu deontologic în aproape jumătate din cazuri (21 de știri).

Cel mai frecvent, știrile în care nu se respectă prezumția de nevinovăție prezintă informații despre comiterea unor infracțiuni grave sau desfășurarea unor acțiuni polițienești (etapa de reținere a presupușilor autori). În schimb, prezumția de nevinovăție este mai des respectată în cazul știrilor ce prezintă desfășurarea unor procese sau alte etape ulterioare reținerii presupușilor autori. De asemenea, prezumția de nevinovăție este respectată atunci când sunt prezentate informații despre evoluția unor anchete în care sunt implicate persoane publice.

Necesitatea aplicării principiului deontologic privind **respectarea vieții private sau a dreptului la imagine** a fost identificată în 18 materiale din cele 655 analizate. În 6 din cele 18 cazuri aceasta normă deontologică nu a fost respectată; au fost difuzate imagini cu persoane aflate în dificultate (victime ale unor accidente sau agresiuni, minori). În cazul celor 12 știri în care aceasta normă a fost respectată, persoanelor aflate în dificultate le-a fost protejată identitatea prin proceduri specifice de alterare a imaginilor.

Nerespectarea principiului deontologic privind **tratamentul nediscriminatoriu** a fost identificată în 3 din cele 655 de știri analizate în cazul Observatorului. În două dintre acestea jurnaliștii au prezentat conflicte iscate între membrii unor comunități și autorități (poliție, respectiv primărie). În ambele știri se precizează ca respectivii cetățeni sunt de etnie romă. În aceste cazuri, menționarea etniei este lipsită de relevanță și e de natură să promoveze stereotipuri precum „toți romii sunt infractori” sau „toți romii sunt violenți”.

Cea de a treia știre, cu titlul „Psihopat în libertate”, prezintă cazul unui barbat suspectat de comiterea unei crime. Despre acesta se spune că „a picat testul poligraf și expertizele au arătat că suferă de o gravă afecțiune psihică”. Atât formularea vagă privind „afecțiunea psihică” cât și alăturarea celor două informații sunt de natură să inducă ideea că există o relație directă între starea de sănătate a suspectului și crima. Această manieră de prezentare a informațiilor perpetuează stereotipuri precum „toți bolnavii psihic sunt periculoși”.

Necesitatea aplicării principiului deontologic privind **prezentarea tuturor părților aflate în conflict** a fost identificată în 44 din cele 655 de știri analizate. În 18 din cele 44 de știri acest principiu nu a fost respectat. Deseori aceste știri tratează subiecte politice sau administrative și au o natură conflictuală (atacuri politice, critici aduse instituțiilor etc.). Materialele respective prezintă declarațiile celor ce inițiază conflictul fără a furniza și opiniile celor vizați sau fără ca jurnaliștii să precizeze motivele pentru care acestea lipsesc (nu au putut fi contactați, nu au vrut să comenteze etc.). În 26 de materiale a fost respectat principiul tuturor părților aflate în conflict. Subiectele prezentate în aceste știri ilustrează aspecte legate de scena politică internă, probleme la nivelul administrației publice centrale și locale, dar și noi evoluții în activitatea CNSAS.

Știrile Antena3, ora 21

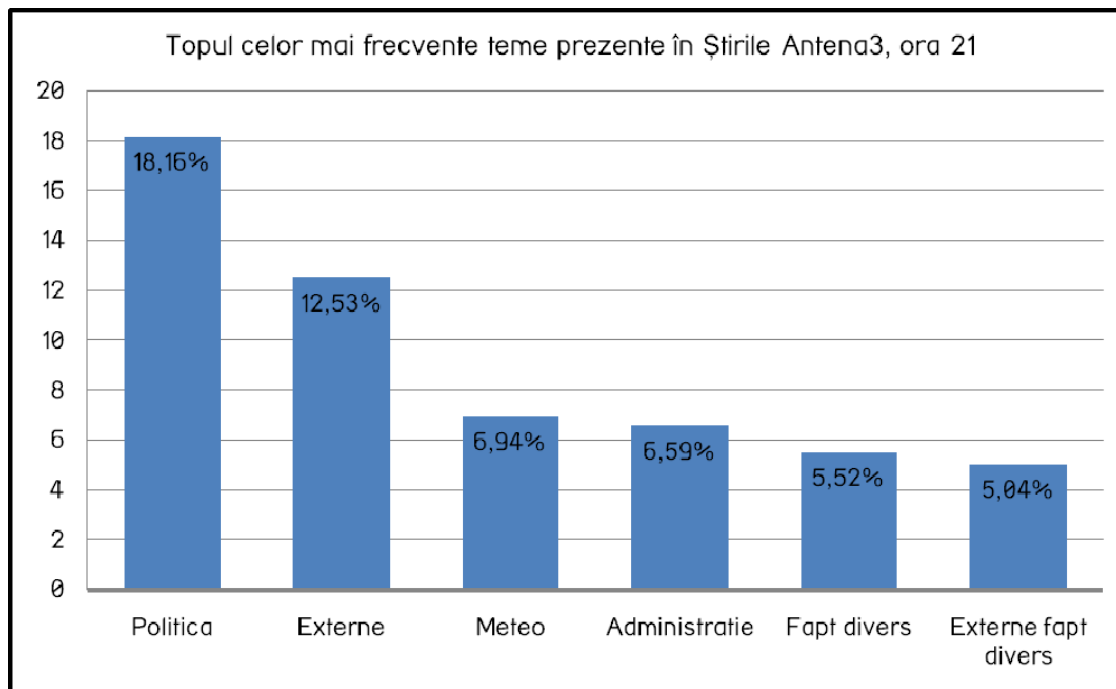
(...)La Antena 3 vom selecta informația semnificativă, relevantă, nu neaparat spectaculoasă.(...) Față de Realitatea TV și N24, unul dintre atributele inevitabile la Antena 3 va fi calitatea programului de știri. Și asta vine inclusiv din faptul că redacția de la Antena are în spate o istorie de 11 ani. Asta înseamnă o anumită calitate a știrilor față de posturile concurente, dar și viteza de reacție.¹²

¹² Date privind specificul Antena 3 preluate dintr-un interviu acordat de Vlad Petreanu (director Departament știri la Antena 3) în data de 2 martie 2005 în Evenimentul Zilei.

Înființat în anul 2005, postul Antena 3 este al treilea post, ca vechime, specializat în difuzarea de programe de știri și face parte din trustul Intact Media. Sub sloganul „Specialiști în știri”, Antena 3 are ca direcți competitori posturile Realitatea TV și N24. Jurnalul orei 21 de la Antena 3 este dominat de subiecte politice, dar și de subiecte din actualitatea externă.

Principala emisiune informativă a postului Antena 3, Știrile de la ora 21 este alcătuită, în medie, din circa 17 de știri și are o durată medie de aproximativ 35 de minute. În intervalul monitorizat au fost analizate 21 de jurnale ce au cuprins 367 de știri.

A. Principalele teme identificate în Știrile Antena3 de la ora 21

„Politică”

Ediția de știri de la ora 21 este dominată ca pondere și număr de subiecte de pe scena politică internă. Știrile politice au fost prezentate de 62 de ori în intervalul monitorizat, cumulând circa 128 de minute din durata totală a știrilor analizate (705 minute). Procentual, știrile politice ocupă **18,16%** din cele 705 de minute cât însumează cele 21 de ediții analizate. Principalele subiecte politice regasite în știrile Antena 3 au urmărit alegerile interne din PSD și PNL (noiembrie și ianuarie), retragerea PC din guvern, dar și efectele produse pe scena politică internă de noua situație creată. Știrile politice sunt în general poziționate printre primele 7 subiecte ale jurnalului, o știre de acest gen având o durată medie de aproximativ 2 minute și 3 secunde.

„Externe”

Subiectele din actualitatea externă ocupă locul secund în agenda Antena 3. Cele 54 de materiale cuprinse în categoria “externe” ocupă **12,53%** din durata totală a știrilor, cumulând aproximativ 89 de minute. Cele mai multe subiecte din actualitatea externă sunt preluate din Europa (17 știri), urmate de prezentarea procesului și condamnării lui Saddam Hussein (13 știri). În categoria știrilor externe au fost incluse și știri din Orientul Mijlociu (9), subiecte legate de alegerile pentru Congresul american (5) sau noi amănunte din ancheta generată de moartea fostului spion Vladimir Litvinenko (4). De regulă, știrile externe sunt plasate la începutul celei de-a doua jumătăți a jurnalului de știri, durata medie a unei știri din aceasta categorie fiind de aproximativ 1 minut și 38 de secunde. Subiectul condamnării la moarte a lui Saddam Hussein a fost singurul subiect care a beneficiat de prezentare în primele 7 știri ale jurnalului din data de 5 noiembrie.

„Meteo”

În jurnalul de la ora 21, știrile ce prezintă subiecte legate de starea vremii și efectele anumitor fenomene meteorologice au o pondere de **6,94%**. Au fost identificate 22 de știri subscrise acestei teme, cu o durată cumulată de aproximativ 49 de minute. De regulă, știrile ce prezintă subiecte despre starea vremii sunt plasate în prima jumătate a jurnalului, o știre de acest gen având o durată medie de aproximativ 2 minute și 13 secunde.

„Administrație”

Subiectele care prezintă activitatea administrației publice centrale și naționale au o pondere de **6,59%** din durata totală a știrilor analizate. În intervalul monitorizat au fost identificate 28 de știri care au totalizat aproximativ 47 de minute. În agenda Antena 3 au fost incluse informații variate din zona administrativă și au fost prezentate atât anumite probleme de funcționare a sistemului administrativ, cât și decizii de interes major pentru populație. Știrile administrative sunt cel mai adesea plasate în spre finalul primei jumătăți a jurnalului, o știre având o durată medie de aproximativ 1 minut și 42 de secunde.

„Externe fapt divers”

Știrile incluse în categoria „externe fapt divers” (30 știri) au ocupat **5,52%** din durata totală a jurnalelor analizate și au cumulată 37 de minute. Printre subiectele prezentate au fost incluse detalii de la diferite manifestări și evenimente culturale din străinătate, mondenități și situații inedite întâlnite pe mapamond. De regulă, subiectele externe de fapt divers sunt poziționate în încheierea jurnalului de știri, durata medie a unei știri de acest gen fiind de aproximativ 1 minut și 13 secunde.

„Sărbători oficiale”

Un subiect aparte în agenda Antena 3 a fost reprezentat de ceremoniile oficiale din zilele de 1 decembrie 2006 și 1 ianuarie 2007. Știrile care au tratat aceste subiecte au fost incluse în tema „sărbători oficiale”, temă ce a avut o pondere de **5,04%** din durata totală a știrilor monitorizate. În zilele de 1 decembrie 2006 și 1 ianuarie 2007 au fost prezentate 13 știri pe această temă, cu o durată totală de aproximativ 35 de minute. În data de 1 decembrie au fost difuzate 6 materiale în care erau prezentate imagini și acțiuni prilejuite cu ocazia Zilei Naționale a României, iar în data de 1 ianuarie 2007 au fost prezentate detalii de la inaugurarea Capitalei Europene a Culturii (Sibiu) și de la sărbătorirea Eurorevelionului. Știrile din tema „sărbători oficiale” au fost difuzate în deschiderea jurnalului, o știre de acest tip având durata medie de aproximativ 2 minute și 40 de secunde.

Alte teme

În intervalul monitorizat, știrile Antena 3 au fost grupate în 30 de teme distincte. În afara temelor enunțate mai sus, au fost identificate și alte teme precum: fapt divers, economic-financiar, justiție, rutier-meteo sau integrare. Știrile de fapt divers au avut o pondere de 4,84%, subiectele economic-financiare 4,70%, iar știrile despre desfășurarea unor anchete și procese judiciare au ocupat 4,58% din durata totală a știrilor. Informațiile ce privesc condițiile rutiere urmare a fenomenelor meteo au avut o pondere de 4,40%, iar știrile ce prezintă informații legate de procesul de integrare au ocupat 4,28%.

Celelalte teme identificate au ocupat, fiecare în parte, mai puțin de 4% din durata totală a știrilor analizate (vezi Anexa 1, pg. 60).

B. Știrile și interesul public

Știrile care au prezentat informații de interes public însumează aproximativ 10 ore din cele circa 12 cât reprezintă durata totală a știrilor monitorizate. Astfel, din totalul 367 de știri analizate la Antena 3, 308 materiale prezintă informații de interes public. Știrile ce furnizează acest tip de informații cuprind subiecte politice, administrative, meteorologice sau sociale .

Știrile ce prezintă subiecte externe de fapt divers sau subiecte de fapt divers interne nu au fost încadrate ca fiind de interes public. Acest gen de știri însumează circa 2 ore din durata totală a știrilor incluse în analiză.

În general, subiectele de interes public sunt poziționate în prima jumătate a jurnalului, o știre de acest tip având o durată medie de aproximativ 1 minut și 50 de secunde.

C. Senzaționalism în știri

Abordări senzaționaliste sau elemente de dramatizare au fost identificate în 5 din cele 367 de știri analizate.

Mărci ale senzaționalismului au fost identificate în discursul prezentatorilor și corespondenților, sau în titrarea știrilor. O singură știre a fost ilustrată muzical pentru a potența nota dramatică a subiectului.

Elemente de dramatizare au fost identificate în știri în care erau prezentate efectele schimbărilor meteorologice asupra traficului rutier în țară, dar și în știri în care erau prezentate incendii sau subiecte de fapt divers .

Știrile cu elemente senzaționaliste au fost plasate în prima jumătate a jurnalului, fiecare știre având o durată medie de circa 2 minute și 42 de secunde.

D. Deontologia știrilor

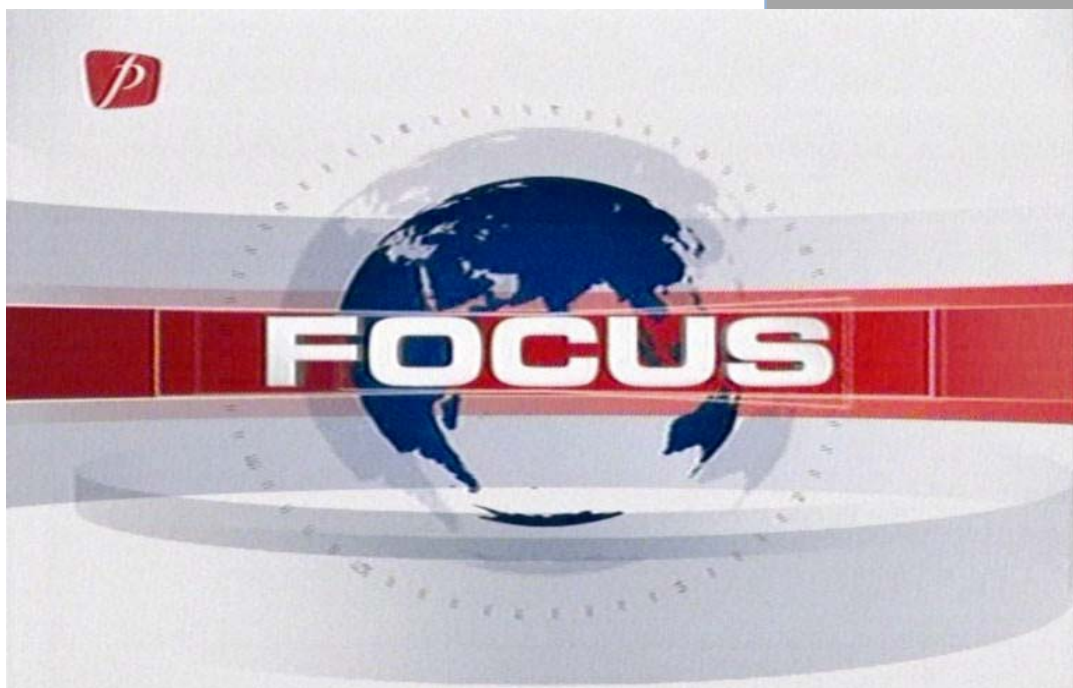
Necesitatea utilizării prezumției **de nevinovăție** a fost identificată în 18 de materiale din cele 476 de știri analizate. În toate cele 18 știri a fost respectată prezumția de nevinovăție. Toate materialele în care s-a regăsit necesitatea respectării acestui principiu au prezentat informații privind desfășurarea unor anchete sau procese judiciare în care au fost implicate persoane publice.

În intervalul monitorizat, la postul Antena 3 nu a fost identificată nicio știre care să reclame necesitatea aplicării principiului de **respectare a vieții private sau a dreptului la imagine**.

Deasemenea, nu a fost identificată nicio știre în care să fie necesară respectarea principiului deontologic privind **tratamentul nediscriminatoriu**.

Necesitatea aplicării principiului deontologic privind **prezentarea tuturor părților aflate în conflict** a fost identificată în 41 din cele 476 de știri analizate. În aproape jumătate din cele 41 de știri acest principiu nu a fost respectat(21 de știri). În aceste știri au fost prezentate dispute de pe scena politică, dar și subiecte legate de activitatea CNSAS sau informații privind evoluția unor anchete și procese judiciare. Principiul prezentării tuturor părților implicate în conflict a fost respectat în 20 de știri. Cele mai multe știri au prezentat dispute și declarații politice conflictuale, cât și amănunte privind anumite probleme ivite în desfășurarea unor activități ale administrației publice centrale și locale.

Focus Prima TV, ora 18

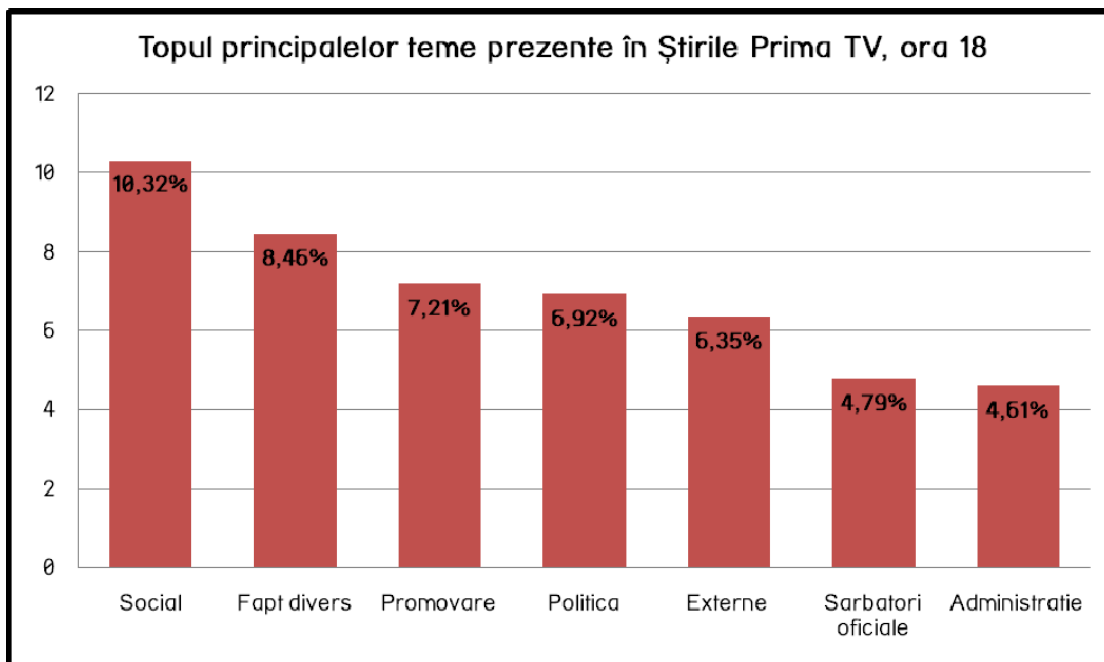

Ne tabloidizasem prea mult. Prea multe violuri, prea multe manele. Era o necunoastere a pieței și o facere a știrilor la îndemină. Am spus: „Stop!”. Îmi uzez credibilitatea și nu e ceea ce trebuie să spunem omului așezat la ora 18.00 în fața televizorului și care vrea informație. Și, din fericire, lucrurile s-au schimbat.(...) Un jurnal cu știrile care contează. Politică cât trebuie, social mai mult, asta contează, România reală, mai puțin vulg și prost-gust.¹³

¹³ Detalii privind conținutul jurnalului Prima TV extrase dintr-un interviu acordat de Adrian Bucur (prezentator Focus) ziarului Cotidianul (9 decembrie 2006, rubrica Glorie&Televiziune)

Prima TV este parte a trustului SBS International și are o vechime de 10 ani pe piața media românească. Sub sloganul „Toate știrile sunt la PRIMA!”, principala ediție a știrilor Prima TV, „Focus 18” are ca principal concurent pe acest tronson orar ediția „Realitatea de la 18” a postului Realitatea TV. În știrile Prima TV au fost identificate caracterul generalist și tendința de a prezenta cu precădere subiecte de natură socială. Focus 18 este alcătuit, în medie, din circa 17 de știri și are o durată medie de aproximativ 35 de minute. În intervalul monitorizat au fost analizate 21 de jurnale ce au cuprins 348 de știri.

A. Principalele teme identificate în știrile Prima TV – Focus, ora 18

„Social”

Știrile ce tratează subiecte de natură socială ocupă cea mai mare pondere din durata știrilor difuzate în cadrul principalului buletin informativ al Prima TV. Știrile de acest gen însumează circa 75 de minute, adică **10,32%** din durata totală a știrilor analizate. În majoritatea cazurilor, aceste știri prezintă problemele cu care se confruntă diferite comunități sau persoane (sărăcie, șomaj, lipsa accesului la utilități, cazuri umanitare). În general, acest tip de știri sunt poziționate în prima jumătate a jurnalului, o știre de acest tip având o durată medie de aproximativ 2 minute.

„Fapt divers”

Știrile ce abordează subiecte din categoria „fapt divers” reprezintă **8,46%** din timpul total al știrilor analizate. Aceste știri cumulează o durată de aproximativ 62 de minute. Categoria „fapt divers” se caracterizează prin diversitatea subiectelor abordate, valoarea de știre derivând din ineditul informațiilor prezentate. Astfel, organizarea unei expoziții canine, utilizarea uleiului vegetal pe post de combustibil auto de către un tânăr șofer sau faptul că Helmut Duckadam își produce propria țuică sunt doar câteva dintre subiectele de fapt divers întâlnite în știrile Prima TV. Acest tip de știri este în general poziționat în cea de a doua jumătate a jurnalului, o știre de acest gen având o durată medie de circa 2 minute și 10 secunde.

„Promovare”

Materialele prin care televiziunile își promovează în cadrul știrilor diferite producții proprii au fost incluse în categoria „promovare”. Deși a fost întâlnită și în cazul celorlalte televiziuni monitorizate, această temă ocupă cea mai însemnată pondere în știrile Prima TV.

În cazul acestui post știrile de promovare ocupă **7,21%** din durata totală a știrilor, ceea ce reprezintă aproximativ 53 de minute. Cel mai frecvent știrile de promovare difuzate de Prima TV prezintă informații despre producția „Megastar”. Acest tip de materiale sunt poziționate de regulă spre finalul jurnalului, o știre având durata medie de aproximativ 3 minute.

„Politică”

În cazul Prima TV, subiectele de natură politică ocupă **6,92%** din timpul total al știrilor analizate. Cele 21 de știri politice au o durată cumulată de aproximativ 50 de minute. Doar 9 din cele 21 de jurnale analizate au inclus informații politice. Cele mai multe știri din această categorie au tratat subiectul retragerii PC de la guvernare – 9 materiale difuzate în intervalul 3 – 7 decembrie 2006. Știrile politice sunt în general poziționate în prima jumătate a jurnalului, un material de acest gen având o durată medie de aproximativ 2 minute și 20 de secunde.

„Externe”

Informațiile externe reprezintă **6,35%** din durata totală a știrilor Prima TV analizate. În aceasta categorie au fost încadrate 25 de știri a căror durată cumulată este de aproximativ 47 de minute. Știrile respective urmăresc principalele subiecte de pe agenda internațională: alegerile din SUA, condamnarea și execuția lui Saddam Hussein precum și o serie de fenomene meteorologice extreme (inundații, tornade, alunecări de teren etc). Aceste știri sunt în general difuzate în cea de a doua jumătate a jurnalului, o știre din această categorie având o durată medie de aproximativ 1 minut și 50 de secunde.

„Sărbători oficiale”

În această categorie au fost incluse știrile care au prezentat desfășurarea evenimentelor oficiale organizate cu ocazia zilelor de 1 decembrie - Ziua națională a României, respectiv 1 ianuarie – aderarea României la Uniunea Europeană. Au fost identificate 14 știri din această categorie, cu o durată cumulată de aproximativ 35 de minute. Acest tip de știri au o pondere de **4,79%** din timpul total al știrilor analizate.

Alte teme

În cadrul analizei, știrile Prima TV au putut fi grupate în circa 30 de teme distincte. Pe lângă temele punctate mai sus, principalul buletin informativ al Prima TV a inclus și știri în care au fost prezentate subiecte administrative, morți violente, infracțiuni, accidente rutiere, informații meteo sau evoluții ale unor procese judiciare în care sunt implicate persoane publice.

Subiectele administrative au o pondere de **4,61%**, în timp ce știrile despre morți violente ocupă 4,18% din durata totală a știrilor analizate. Infracțiunile reprezintă 3,71%, știrile despre anchete sau procese judiciare ocupă 2,88%, iar știrile despre accidente rutiere 2,14%. Restul temelor identificate variaza ca pondere între 0,6% și 2% din durata totală a știrilor monitorizate. (Vezi Anexa 1, pg. 61-62)

B. Știrile și interesul public

La postul Prima TV, știrile care au prezentat informații de interes public au o durată cumulată de aproximativ 8 ore din cele 12 cât reprezintă durata totală a știrilor monitorizate. Astfel, din totalul 347 de știri analizate 217 materiale prezintă informații de interes public. Știrile ce furnizează acest tip de informații au o arie tematică variată, tratând printre altele subiecte economice, politice, administrative sau sociale.

Știrile ce prezintă subiecte de fapt divers, mondenități precum și cele în care sunt promovate producțiile proprii ale postului nu au fost considerate ca fiind de interes public. Acest gen de știri însumează circa 4 ore din durata totală a știrilor Prima TV ce au fost analizate.

În general, subiectele de interes public sunt poziționate la începutul jurnalului, o știre de acest tip având o durată medie de aproximativ 2 minute.

C. Senzaționalism în știri

Tendința de a potența caracterul dramatic intrinsec al unor știri prin abordări senzaționaliste a fost identificată și în cazul știrilor difuzate de Prima TV. Astfel, acest tip de abordare a fost întâlnit în 53 din cele 347 de știri analizate.

Ca și în cazul celorlalte televiziuni, elementele de senzaționalism sunt prezente preponderent în discursul prezentatorilor sau al corespondenților. Aceștia folosesc diverse formule cu încărcătura emoțională în încercarea de a descrie anumite evenimente („scenă desprinsă parcă dintr-un război”, „un adevărat film de groază”, „luptă pe viață și pe moarte” etc.). De asemenea, potențialul dramatic al unor știri este valorificat și prin utilizarea unor tehnici cinematografice precum inserturi grafice sau coloane sonore. Aceste tehnici pot fi întâlnite și în știri fără conținut dramatic, dar care au o abordare specifică „infotainmentului”. Astfel, în știrile Prima TV au fost identificate, printre altele, ilustrații sonore extrase din melodii aparținând Metallica – material despre un concurs off road; Marilyn Monroe – material despre ziua de naștere a președintelui Traian Băsescu; Planeta Moldova – material despre creșterea numărului de cereri pentru acordarea cetățeniei române în Republica Moldova; Gaz pe foc („Adio”) – material despre retragerea PC de la guvernare.

Deși nu sunt strict limitate la acestea, elemente de senzaționalism pot fi întâlnite frecvent în știri ce prezintă accidente rutiere, informații despre fenomene meteo cu impact major, morți violente, comiterea unor infracțiuni sau acțiuni în forță ale poliției.

Din punct de vedere al poziționării în jurnal, știrile senzaționaliste se regăsesc cel mai frecvent la începutul acestuia, printre primele 8 materiale difuzate.

D. Deontologia știrilor

Din cele 347 de știri Prima TV analizate, necesitatea utilizării prezumției **de nevinovăție** a fost identificată în 21 de materiale. Jurnaliștii nu au respectat acest principiu deontologic în 2 din cele 21 de cazuri. Ambele materiale prezintă informații despre comiterea unor infracțiuni grave, respectiv desfășurarea unor acțiuni polițienești (faza de reținere a presupușilor autori).

Prezumția de nevinovăție a fost respectată în 19 știri. Majoritatea acestora prezintă desfășurarea unor procese sau alte etape ale anchetelor, faze ulterioare reținerii presupușilor autori. De asemenea, prezumția de nevinovăție este respectată atunci când

sunt prezentate informații despre evoluția unor anchete în care sunt implicate persoane publice.

Necesitatea aplicării principiului deontologic privind **respectarea vieții private sau a dreptului la imagine** a fost identificată în 7 materiale din cele 347 analizate. În 2 dintre ele aceasta normă deontologică nu a fost respectată, fiind difuzate imagini cu persoane aflate în dificultate (victime ale unor accidente sau agresiuni, minori). Tehnici specifice de alterare a imaginii au fost folosite în cazul celorlalte 5 materiale în care acest principiu deontologic a fost respectat.

Nerespectarea principiului deontologic privind **tratamentul nediscriminatoriu** a fost identificată în cazul unui singur material din cele 347 de știri analizate în cazul Prima TV. Respectiva știre prezintă cazul unui bărbat ce a alertat autoritățile pe motiv că tatăl său fusese prins sub asfalt. Despre cel ce a alertat autoritățile se spune că este „un individ cu grave probleme psihice”. Menționarea stării de sănătate în contextul respectiv, fără a furniza informații care să demonstreze o legătură directă între „gravele probleme psihice” și comportamentul prezentat, este de natură să promoveze ideea că toți oamenii cu „probleme psihice” pot avea astfel de comportamente.

Necesitatea aplicării principiului deontologic privind **prezentarea tuturor părților aflate în conflict** a fost identificată în 27 din cele 347 de știri analizate. În 8 din cele 27 de știri acest principiu nu a fost respectat. Cel mai frecvent aceste știri tratează subiecte politice sau administrative și au o natură conflictuală (atacuri politice, critici aduse instituțiilor etc.). Respectiv materialele prezintă declarațiile celor ce inițiază conflictul fără a furniza și opiniile celor vizați sau fără ca jurnaliștii să precizeze motivele pentru care acestea lipsesc (nu au putut fi contactați, nu au vrut să comenteze etc.). În 19 știri a fost respectat principiul prezentării tuturor părților implicate în conflict. Materialele în care au fost prezentate situații conflictuale au inclus subiecte politice, sociale și administrative.

Știrile Pro TV, ora 19

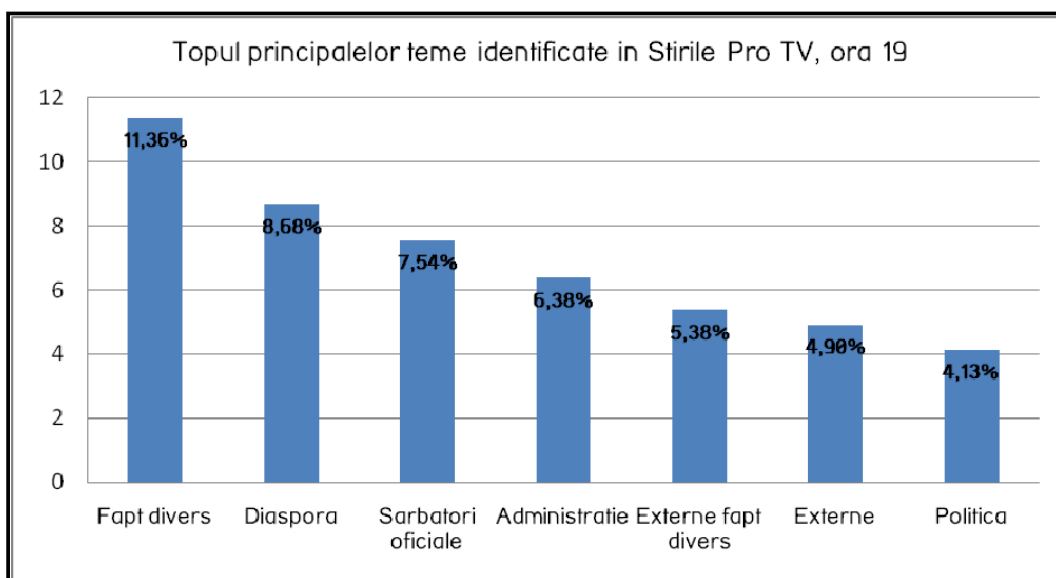
Gestul e deja instinctual. Luni sau joi sau oricând, dacă e ora 19:00, telecomanda trimite privirile pe Știrile Pro TV și pe zâmbetul Andreei Esca. (...) Pe ecran curg reportaje speciale, interviuri în exclusivitate, știri fierbinți, corespondențe din mijlocul evenimentelor încă neîncheiate.¹⁴

¹⁴ Text de promovare a "Știrilor Pro TV de ora 19" – www.protv.ro

Postul Pro TV face parte din trustul „Media PRO” și este o prezență importantă pe piața media internă de peste 10 ani.

Principala emisiune de știri a postului, „Știrile Pro TV de la ora 19”, are drept competitori direcți „Observatorul” Antenei 1 și „Jurnalul” TVR 1. Știrile Pro TV au un caracter generalist și sunt dominate de fapt divers. Principalul jurnal de știri al postului Pro TV este alcătuit, în medie, din circa 27 de știri și are o durată medie de aproximativ 57 de minute. În intervalul monitorizat au fost analizate 21 de jurnale ce au cuprins 573 de știri.

A. Principalele teme identificate în Știrile Pro TV, ora 19

„Fapt divers”

Principalul jurnal de știri de la Pro TV este dominat ca durată și pondere de știri ce prezintă subiecte de fapt divers. Acest tip de știri a fost prezentat de 60 de ori în intervalul monitorizat, cumulând circa 135 de minute din durata totală a știrilor analizate (1185 minute). Procentual, știrile „fapt divers” ocupă **11,36%** din intervalul total dedicat știrilor. Aria tematică a știrilor incluse în categoria „fapt divers” se distinge prin eterogenitate și inedit. Desfășurarea unei curse de masini de lux în Bucuresti, organizarea unor expozitii exclusiviste sau prezentarea unor personaje atipice au fost doar câteva dintre subiectele subscrise acestei teme. Știrile de fapt divers sunt în general poziționate la începutul celei de a doua jumătăți a jurnalului, o știre de acest gen având o durată medie de aproximativ 2 minute și 15 de secunde.

„Diaspora”

În cadrul știrilor Pro TV, a fost acordată o atenție deosebită comunităților românești din mai multe state europene. În intervalul monitorizat, Pro TV a difuzat materiale ample în care au fost prezentate povești de succes sau problemele cu care se confruntă românii care muncesc peste hotare. Cele 25 de materiale cuprinse în categoria „diaspora” ocupă **8,68%** din durata totală a știrilor, cumulând aproximativ 103 minute. Cele mai multe știri despre diaspora au fost difuzate în prima săptămână a lunilor decembrie 2006 și ianuarie 2007, în contextul Zilei Naționale a României și aderării țării noastre la Uniunea Europeană. În cadrul principalei ediții de știri din data de 1 decembrie 2006 au fost difuzate 9 reportaje în care au fost prezentate poveștile de succes ale mai multor români stabiliți în străinătate. Cele nouă materiale au fost difuzate în prima jumătate a jurnalului de știri și au cumulat aproximativ 39 de minute. În general, știrile care expun subiecte legate de diaspora românească sunt plasate la mijlocul jurnalului de știri, o astfel de știre având o durată medie de aproximativ 4,11 minute.

„Administrație”

Știrile în care au fost tratate aspecte legate de activitatea administrației publice naționale și locale au deținut a treia poziție, ca pondere, în economia principalului jurnal de știri de la Pro TV. Cele 39 de știri ce au prezentat subiecte administrative au ocupat **7,54%** din durata totală a știrilor și au totalizat aproximativ 76 de minute. Deciziile de majorare a prețurilor la diferite produse și servicii, implementarea unor programe naționale de asistență medicală, dar și evidențierea unor probleme ivite în relația contribuabil – administrație publică au fost subiecte des întâlnite în cadrul acestei categorii tematice. De regulă, știrile ce prezintă subiecte administrative sunt plasate în a doua jumătate a jurnalului de știri, o știre de acest gen având o durată medie de aproximativ 1 minut și 55 de secunde.

„Externe fapt divers”

Știrile în care au fost prezentate subiecte de fapt divers din zona internațională, 94 la număr, au cumulat aproximativ 64 de minute, ocupând **6,38%** din timpul total alocat știrilor. În această secțiune au fost prezentate știri din lumea mondenă internațională, dar și evenimente inedite din diferite colțuri ale lumii. Știrile de acest gen sunt cel mai adesea plasate în ultima parte a jurnalului de știri, o știre având o durată medie de aproximativ 1 minut și 20 de secunde.

„Externe”

Știrile incluse în categoria „externe” au ocupat **5,38%** din durata totală a jurnalelor analizate. În intervalul monitorizat, cele mai multe subiecte externe prezente în știrile Pro TV au provenit din actualitatea social-politică din Europa (15 știri). O atenție sporită a fost acordată și alegerilor pentru Congres din SUA (10 știri). În același interval au fost prezentate subiecte din Asia, Orientul Mijlociu sau America Latină. De regulă, subiectele externe sunt poziționate spre finalul principalei ediții a jurnalului Pro TV, o știre având o durată medie de aproximativ 1 minut și 25 de secunde.

„Politic”

Subiectele legate de viața politică internă au avut o pondere de **4,90%** din timpul total alocat știrilor. În intervalul analizat au fost identificate 22 de știri politice care au însumat aproximativ 59 de minute. Agenda știrilor politice a inclus subiecte precum: congresul PD din noiembrie, retragerea PC din schema guvernamentală, alegerile interne din PSD sau formarea PLD din luna decembrie, dar și pregătirile PNL pentru congresul din luna ianuarie. Jurnaliștii au prezentat și alte aspecte de pe scena politică internă legate de evoluția anumitor personaje pe eșichierul politic sau de tensiunile din interiorul Aliantei D.A. În general, știrile politice sunt plasate la mijlocul emisiunii informative, durata medie a unei știri fiind de aproximativ 2 minute și 13 secunde. Singurul subiect care a beneficiat de mediatizare în prima jumătate a jurnalului Pro TV a fost cel generat de retragerea PC din coaliția de guvernare.

Alte teme

În analiza de față, știrile Pro TV au putut fi grupate în circa 40 de teme distincte. În afara temelor descrise mai sus, știrile Pro TV au inclus un număr semnificativ de știri în care au fost prezentate subiecte din sfera economico-financiară, subiecte legate de efectele fenomenelor meteorologice din țară, morți violente, subiecte sociale, precum și evoluția unor procese judiciare în care sunt implicate persoane publice.

Subiectele economic-financiare ocupă 3,97% din durata totală a știrilor analizate, iar știrile despre starea vremii și efectele acesteia 3,73%. Știrile despre morți violente ocupă 3,48%, cele sociale 3,40%, iar știrile despre anchete sau procese judiciare ocupă aproximativ 3,07%. Celelalte teme identificate au avut o pondere ce s-a încadrat între 0,31% și 2,82% (vezi Anexa 1, pg. 65-66).

B. Știrile și interesul public

Știrile în care au fost prezentate informații de interes public întrunesc o durată cumulată de aproximativ 11 ore din cele 20 de ore – durata totală a știrilor monitorizate. Astfel, din totalul de 573 de știri analizate la Pro TV, 329 materiale prezintă informații de interes public. Știrile ce furnizează acest tip de informații cuprind subiecte administrative, economice, politice sau sociale.

Știrile ce prezintă subiecte de fapt divers, aspecte legate de diaspora românească sau mondenități nu au fost considerate ca fiind de interes public. Acest gen de știri însumează circa 9 ore din durata totală a știrilor Pro TV incluse în analiză.

În general, subiectele de interes public sunt poziționate în prima jumătate a jurnalului, o știre de acest tip având o durată medie de aproximativ 2 minute.

C. Sensationalism în știri

Elemente de dramatizare sau abordări senzaționaliste au fost identificate în 120 din cele 573 de știri analizate. În cele mai multe situații, discursul prezentatorilor sau reporterilor include formulări cu încărcătură emoțională în încercarea de a descrie anumite evenimente („medicii încearcă să-l scoată din ghearele morții”, „condamnați la întuneric”, „revelion în cabana groazei” etc). Pentru a spori intensitatea dramelor din știri, în unele situații s-a apelat la prelucrarea video și la inserarea unor efecte speciale. Introducerea unor inserturi muzicale tematice reprezintă o altă metodă folosită pentru ilustrarea dramatismului asociat cu anumite subiecte.

Cel mai adesea, elementele de dramatizare sau senzaționalizare au fost identificate în știri ce prezentau condiții meteorologice nefavorabile, accidente soldate cu victime, dar și în expunerea unor subiecte mondene. Știrile senzaționaliste se regăsesc cel mai frecvent între primele 10 materiale prezentate în jurnal și au o durată medie de circa 2 minute și 10 secunde.

D. Deontologia știrilor

Necesitatea utilizării prezumției **de nevinovăție** a fost identificată în 27 de materiale din cele 573 de știri analizate. Jurnaliștii nu au respectat acest principiu deontologic în 9 din cele 27 de cazuri. Materialele în care nu a fost respectată prezumția de nevinovăție prezentau acțiuni de urmărire ale poliției sau acțiuni specifice de intervenție ale forțelor speciale.

Prezumția de nevinovăție a fost respectată în 18 știri. Cele mai multe materiale prezentau evoluția unor procese judiciare sau a unor anchete.

Necesitatea aplicării principiului deontologic privind **respectarea vieții private sau a dreptului la imagine** a fost identificată în 4 materiale din cele 573 analizate. În 2 dintre ele această normă deontologică nu a fost respectată, fiind difuzate imagini cu persoane aflate în

dificultate (victime ale unor accidente grave). În alte 2 știri a fost protejată identitatea unei persoane aflată în dificultate și a unor elevi de liceu.

Nerespectarea principiului deontologic privind **tratamentul nediscriminatoriu** a fost identificată în 4 știri. În două dintre aceste materiale era prezentată starea de sănătate a unor persoane suspectate că ar fi săvârșit acțiuni antisociale (persoanele erau prezentate ca suferind de tulburări psihice). În celelalte două materiale a fost menționată apartenența etnică a persoanelor prezentate în știre.

Necesitatea aplicării principiului deontologic privind **prezentarea tuturor părților aflate în conflict** a fost identificată în 32 din cele 573 de știri analizate. În 9 din cele 32 de știri acest principiu nu a fost respectat. Știrile cu caracter conflictual prezintă de regulă subiecte din zona politică sau administrativă, precum și disensiuni între anumite comunități și autoritățile publice. În celelalte 23 de știri au prezentate opiniile tuturor părților implicate în conflict. Cele mai multe materiale au prezentat subiecte politice și administrative.

Realitatea de la ora 18 – Realitatea TV

Realitatea TV este prima stație TV de știri creată în România, ocupând în acest moment poziția de lider pe nișa televiziunilor de știri. Suntem sursa de știri cea mai credibilă și demnă de încredere din piața media din România, un adevărat formator de opinie în termeni de obiectivitate și acuratețe a relatării jurnalistice.¹⁵

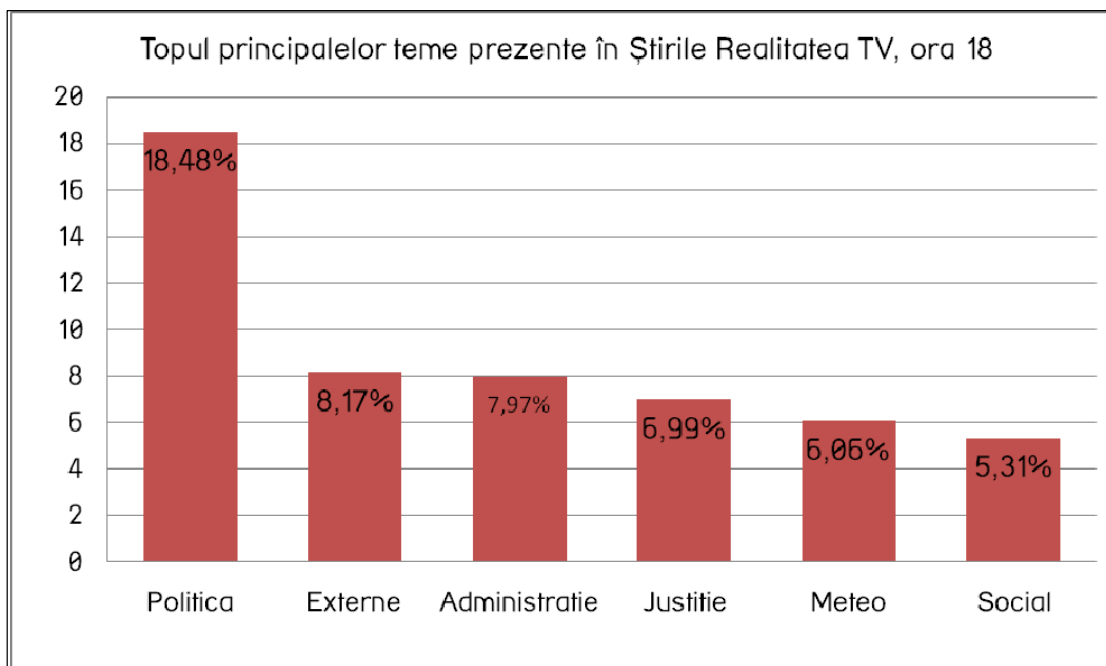
¹⁵ Text de prezentare a postului Realitatea TV preluat de pe site-ul www.realitatea.net

Realitatea TV a fost înființată în 2001, fiind la acel moment prima televiziune de știri din România. În prezent face parte din trustul „Realitatea-Cațavencu”.

Ediția de la ora 18, „Realitatea de la 18” are drept competitor direct ediția „Focus 18” de la Prima TV. Din punct de vedere al politicii editoriale, are competitor direct postul Antena 3, post specializat la rândul său în transmiterea de știri.

Agenda Realitatea TV este dominată de subiecte legate de politică internă, dar cuprinde și subiecte actuale din sistemul administrativ sau juridic. Ediția de la ora 18 a jurnalului Realitatea TV cuprinde, în medie, circa 17 de știri și are o durată medie de aproximativ 31 de minute. În intervalul monitorizat au fost analizate 21 de jurnale ce au cuprins 350 de știri.

A. Principalele teme identificate în Știrile Realitatea TV, ora 18

„Politică”

Jurnalul „Realitatea de la 18” este dominat de știri politice care au o pondere de **18,48%** din durata totală a știrilor analizate (circa 637 minute). Astfel de știri au fost prezentate de 54 de ori în intervalul monitorizat, cumulând circa 118 de minute din întregul interval dedicat știrilor. Subiectele prezentate au urmărit îndeaproape agenda politică internă. Au fost incluse subiecte legate de organizarea internă a unor partide precum PD, PSD sau PNL, dar și subiecte majore precum retragerea PC din coaliția de guvernare și efectele acestei decizii asupra întregului eșcher politic. Tot în știrile Realitatea TV au fost prezentate apariția PLD, respectiv tensiunile din interiorul Alianței D.A. Știrile politice sunt în general poziționate printre primele 7 subiecte ale jurnalului, o știre de acest gen având o durată medie de aproximativ 2 minute și 10 secunde.

„Externe”

Subiectele din actualitatea externă ocupă locul secund în agenda știrilor prezentate de postul Realitatea TV. Cele 37 de materiale cuprinse în categoria “externe” ocupă **8,17%** din durata totală a știrilor, cumulând aproximativ 52 de minute. Realitatea TV a acoperit subiectul procesului și condamnării lui Saddam Hussein în 12 știri, dar a mediatizat în egală măsură și evenimentele politice sau efectele majore ale unor fenomene meteorologice din Europa, SUA și Asia. Dacă în ziua condamnării lui Saddam Hussein subiectul a fost prezentat în deschiderea jurnalului (5 noiembrie 2006), situația a fost diametral opusă în ziua execuției fostului președinte irakian, când subiectul a fost tratat în ultima parte a jurnalului de știri (1 ianuarie 2007). De regulă, subiectele extrase din actualitatea externă

sunt plasate în ultima parte a jurnalului de știri, durata medie a unui material din această categorie fiind de circa 1 minut și 24 de secunde.

„Administrație”

Subiectele care prezintă activitatea administrației publice centrale și locale au o pondere de **7,89%** din durata totală a știrilor analizate. În intervalul monitorizat au fost identificate 36 de știri care au totalizat aproximativ 50 de minute. În știrile Realitatea TV au fost prezentate subiecte legate de decizii ale ministerelor de resort privind protecția socială sau sistemul de asigurări de sănătate, decizii privind majorarea tarifelor pentru anumite servicii, dar și probleme legate de funcționarea sistemului de învățământ sau sanitar. Știrile administrative sunt cel mai adesea plasate spre finalul primei jumătăți a jurnalului, o știre având o durată medie de aproximativ 1 minut și 24 de secunde.

„Justiție”

În intervalul monitorizat, au fost analizate 31 de știri ce prezentau subiecte la zi privind evoluția unor anchete și procese judiciare în care erau implicate persoane publice. Știrile incluse în tema „justiție” au avut o pondere de **6,99%** din durata totală a știrilor și au cumulat aproximativ 45 de minute. Printre subiectele prezentate la Realitatea TV se numără evoluția audierilor în „Dosarul Privatizărilor” sau în cazul „Gazeta”, dar au fost prezentate și detalii privind evoluția cazurilor Cozma și Munaf. Cel mai adesea, știrile ce prezintă subiecte legate de sistemul judiciar sunt plasate în deschiderea celei de-a doua părți a jurnalului, o știre de acest gen având o durată medie de aproximativ 1 minut și 26 de secunde.

„Meteo”

Știrile incluse în categoria „meteo” (19 știri) au ocupat **6,06%** din durata totală a jurnalelor analizate și au cumulat aproximativ 39 de minute. În intervalul monitorizat au fost prezentate știri privind schimbările climatice și efectele negative asupra mai multor localități din țară. De regulă, știrile meteo sunt plasate în deschiderea jurnalelor (urmare a efectelor majore create), durata medie a unei știri din această categorie fiind de aproximativ 2 minute.

„Social”

În agenda postului Realitatea TV subiectele de natură socială au avut o pondere de **5,54%** din durata totală a știrilor analizate. Au fost analizate 18 știri de acest gen, cu o durată cumulată de aproximativ 36 de minute. Știrile de acest tip au evidențiat în general probleme specifice cu care se confruntă anumite comunități sau instituții sanitare și de învățământ. Știrile din tema „social” au fost difuzate la mijlocul intervalului dedicat știrilor, un material de acest tip având durata medie de aproximativ 1 minut și 48 de secunde.

Alte teme

În intervalul monitorizat, știrile Realitatea TV au fost grupate în 33 de teme distincte. În afara temelor enunțate mai sus, au fost identificate și alte teme precum: sărbători oficiale, sărbători de iarnă, fapt divers, integrare sau economic-financiar. Știrile care au prezentat aspecte de la desfășurarea ceremoniilor din 1 decembrie 2006 și din 1 ianuarie 2007 au avut o pondere de 4,84%, iar subiectele care au prezentat specificul sărbătorilor de iarnă, 4,80%. Știrile de fapt divers au ocupat 3,80% din intervalul monitorizat. Subiectele în care erau expuse detalii privind procesul de integrare a României la Uniunea Europeană au avut o

pondere de 3,48%, în timp ce știrile din mediul economic-financiar au ocupat 3,44% din durata totală a știrilor analizate.

Celelalte teme identificate au ocupat, fiecare în parte, mai puțin de 3% din durata totală a știrilor analizate (vezi Anexa 1, pg. 68-69).

B. Știrile și interesul public

Știrile care au prezentat informații de interes public însumează aproximativ 9 ore din cele circa 11 cât reprezintă durata totală a știrilor monitorizate. Astfel, din totalul 360 de știri analizate la Realitatea TV, 308 materiale prezintă informații de interes public. Știrile ce furnizează acest tip de informații cuprind subiecte politice, administrative, meteorologice, de actualitate externă sau sociale .

Știrile ce prezintă subiecte externe de fapt divers sau subiecte legate de perioada sărbătorilor de iarnă nu au fost încadrate ca fiind de interes public. Acest gen de știri însumează circa 2 ore din durata totală a știrilor incluse în analiză.

În general, subiectele de interes public sunt poziționate în prima jumătate a jurnalului, o știre de acest tip având o durată medie de aproximativ 1 minut și 47 de secunde.

C. Senzaționalism în știri

Tendința de dramatizare sau mărci ale senzaționalismului au fost identificate în 22 din cele 360 de știri analizate.

Mărci ale senzaționalismului au fost identificate în discursul prezentatorilor și corespondenților, sau în titrarea știrilor. De asemenea, în unele situații au fost utilizate tehnici speciale de prelucrare video pentru a ilustra importanța anumitor evenimente. Cele mai multe elemente de dramatizare au fost întâlnite în știri care prezentau efectele nefaste ale schimbărilor climatice asupra condițiilor de trafic („ninge cu probleme”, „trafic de cosmar”, „sate paralizate de îngheț”etc). Au fost identificate mărci ale senzaționalism și în subiecte precum: noi verdicte la CNSAS („Mona Mușcă”), neglijență în spitale („Ajutor, sunt în spital”) sau în subiecte ce urmăreau evoluția unor cazuri judiciare celebre („Cozma, deținutul cu suflet de artist”).

Știrile cu elemente senzaționaliste au fost plasate între primele 7 știri din jurnal, fiecare știre având o durată medie de circa 2 minute și 24 de secunde.

D. Deontologia știrilor

Necesitatea utilizării prezumției **de nevinovăție** a fost identificată în 24 de materiale din cele 360 de știri analizate. În 22 de știri a fost respectată prezumția de nevinovăție. Toate materialele în care a fost respectat acest principiu au prezentat informații privind desfășurarea unor anchete sau procese judiciare în care au fost implicate persoane publice. În alte 2 știri, principiul respectării prezumției de nevinovăție nu a fost respectat.

În intervalul monitorizat, la postul Realitatea TV a fost identificată o singură știre care presupunea aplicarea principiului de **respectare a vieții private sau a dreptului la imagine**. În aceasta știre a fost alterată imaginea unei persoane aflate într-o investigație, astfel încât să nu fie posibilă aflarea identității reale.

Principiului deontologic privind **tratamentul nediscriminatoriu** nu a fost respectat în 2 știri care prezentau decizia de evacuare a unei comunități stabilite pe domeniul public în

Bucuresti și aspecte legate de condițiile de trai din ghetourile special amenajate în unele state europene. În știrea care prezenta procesul de evacuare a comunității stabilite pe domeniul public bucureștean a fost menționată apartenența etnică a persoanelor aflate în conflict cu autoritățile locale. Într-un reportaj care ilustra condițiile neprielnice de trai din ghetourile europene, jurnaliștii au menționat că aceste așezări sunt locuite cu preponderență de persoane de etnie romă. În ambele situații, menționarea etniei era irelevantă pentru a valorifica subiectul. În acest fel, se perpetuează stereotipuri precum „etnicii romi locuiesc ilegal” sau „etnicii romi locuiesc în zone insalubre”.

Necesitatea aplicării principiului deontologic privind **prezentarea tuturor părților aflate în conflict** a fost identificată în 46 din cele 360 de știri analizate. În 19 din cele 46 de știri acest principiu nu a fost respectat. În aceste știri au fost prezentate dispute de pe scena politică, dar și subiecte legate de activitatea CNSAS sau informații privind evoluția unor anchete și procese judiciare. În 27 de materiale a fost respectat principiul expunerii tuturor părților implicate în conflict. Știrile au prezentat cu preponderență subiecte de pe scena politică sau legate de activitatea CNSAS.

Jurnalul TVR1, ora 19

„ Idealul, în momentul ăsta, este ca Jurnalul să fie un reper și o alternativă serioasă la jurnalele de știri ale televiziunilor importante din România. Un standard.¹⁶

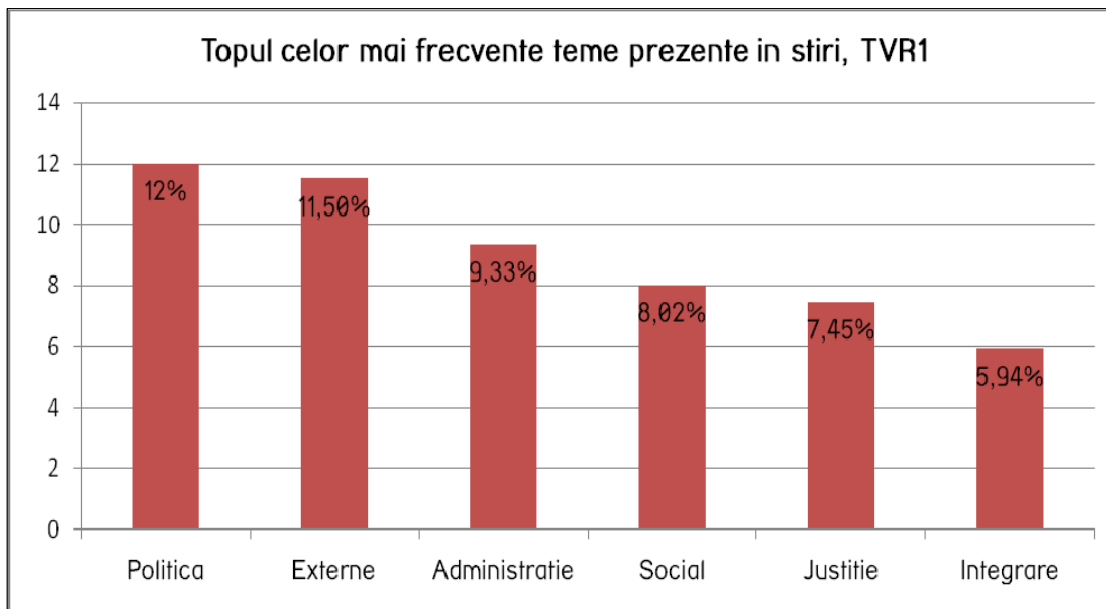
¹⁶ Detalii privind conținutul Jurnalului TVR extrase dintr-un interviu acordat ziarului **Cotidianul de Cosmin Prelipceanu** (prezentator Jurnalul TVR) – 9 martie 2005

TVR s-a înființat în 1956 și deține calitatea de post public de televiziune. Astăzi, TVR este organizat în 4 canale distincte (TVR 1, TVR 2, TVR Cultural și TVR Internațional) și are mai multe stații teritoriale (Iași, Cluj, Craiova și Timișoara).

„Jurnalul” de la ora 19, principala emisiune informativă a postului public, are drept competitori direcți edițiile „Observatorului” de la Antena 1 și Știrile Pro TV. Jurnalele TVR 1 sunt dominate de subiecte de pe scena politică internă și acoperă o arie largă de subiecte de interes public.

Jurnalul orei 19 de la TVR 1 cuprinde, în medie, circa 22 de știri și are o durată medie de aproximativ 44 de minute. În intervalul monitorizat au fost analizate 21 de jurnale ce au cuprins 459 de știri.

A. Principalele teme identificate în Jurnalul TVR 1, ora 19

„Politică”

Subiectele politice au cea mai mare pondere în știrile difuzate în cadrul Jurnalului TVR1. Astfel, **12%** din durata totală a știrilor monitorizate a fost alocat știrilor ce abordează subiecte de natură politică. Cele 51 de știri de acest gen au o durată cumulată de aproximativ 110 minute. Cu o medie de 2 știri politice pe editie, Jurnalul TVR 1 a urmărit în perioada monitorizată principalele evenimente politice aflate pe agenda curentă autohtonă: alegeri în PSD, ieșirea PC de la guvernare, transformarea „platformei liberale” în partid etc. O știre ce abordează subiecte politice are o durată medie de aproximativ 2 minute, acest gen de materiale fiind în general poziționate la începutul Jurnalului, printre primele 10 știri difuzate.

„Externe”

Știrile externe reprezintă aproximativ **11,5%** din timpul total al știrilor analizate în cazul TVR 1. Cele 66 de astfel de materiale au o durată cumulată de aproximativ 105 minute. În știrile de acest tip se regăsesc principalele subiecte aflate pe agenda internațională în perioada supusă analizei: alegerile din SUA, condamnarea la moarte și execuția lui Saddam Hussein, evoluții ale conflictelor din Irak și Afganistan sau diferite evenimente politice desfășurate la nivelul Uniunii Europene. În general, știrile din categoria externe sunt poziționate în cea de a doua jumătate a Jurnalului, o astfel de știre având o durată medie de aproximativ 1 minut și 40 de secunde.

„Administratie”

Subiectele administrative reprezintă circa **9,3%** din durata totală a știrilor analizate în cazul Jurnalului de la ora 19. În aceasta categorie au fost incluse 42 de materiale ce cumulează o durată de aproximativ 85 de minute. Aceste știri prezintă informații despre activitatea principalelor instituții publice din România (Parlament, ministere, agenții

guvernamentale etc.), despre cheltuirea fondurilor publice precum și despre diferitele probleme apărute în funcționarea acestor instituții. De asemenea, în cadrul Jurnalului TVR 1 au fost identificate o serie de materiale cu titlul „Birocrația sufocă România”. Aceste reportaje au prezentat problemele provocate de birocrația excesivă întâlnită în diferite instituții publice ce interacționează cu cetățenii.

Știrile administrative sunt de obicei poziționate în prima jumătate a jurnalului, o știre de acest gen are o durată medie de aproximativ 2 minute.

„Social”

Știrile ce abordează subiecte cu specific social reprezintă aproximativ **8,16%** din timpul total alocat știrilor analizate în cazul TVR 1. Cele 35 de materiale de acest gen au o durată cumulată de circa 75 de minute și prezintă probleme sociale cu care se confruntă diferite comunități precum și informații privind fenomene sociale generice precum speranța de viață sau sărăcia.

Subiectele sociale sunt plasate de regulă la începutul celei de a doua jumătăți a jurnalului. Durata medie a unei știri care prezintă subiecte sociale este de circa 2 minute și 9 secunde.

„Justiție”

Știrile în care sunt prezentate subiecte legate de evoluția unor procese sau anchete în care sunt implicate persoane publice ocupă **7,32%** din durata totală a știrilor TVR 1. În analiză au fost incluse 34 de știri subscrise acestei teme, cu durata totală de aproximativ 67 de minute. Jurnalul TVR1 a prezentat evoluția unor anchete de rezonanță precum dosarele „Gazeta”, „Privatizării” sau „Hayssam”, dar a inclus și expunerea unor noi runde de audieri la DNA a unor persoane publice.

Știrile incluse în această categorie sunt plasate de regulă la finalul primei jumătăți a jurnalului, durata medie a unei astfel de știri fiind de aproximativ 1 minut și 58 de secunde.

„Integrare”

Informațiile privind procesul integrării României la Uniunea Europeană au avut o pondere de circa **5,94%** din durata totală a știrilor analizate. Subiectele care vizează procesul de integrare se regăsesc în 24 de știri ce însumează o durată de aproximativ 54 de minute. Printre subiectele identificate în această categorie se numără alegerea magistraților români care vor lucra la Curtea Europeană de Justiție, prezentarea efectelor post-aderare asupra societății românești, dar și incidentele create de instituirea taxelor de tranzit de la Giurgiu și Calafat după 1 ianuarie 2007. În general, aproape fiecare ediție monitorizată a inclus cel puțin un material privitor la procesul de aderare a țării noastre la Uniunea Europeană.

Știrile incluse în categoria „integrare” au fost plasate de regulă în prima jumătate a jurnalului, durata medie a unei știri de acest tip fiind de aproximativ 2 minute și 16 secunde.

Alte teme

Știrile prezentate în cadrul Jurnalului TVR 1 au fost distribuite în 40 de categorii tematice diferite. Suplimentar temelor expuse mai sus, au fost identificate și alte teme după cum urmează: „externe fapt divers”, „sărbători oficiale”, „fapt divers” sau „economic-financiar”. Subiectele de fapt divers preluate din zona internațională au avut o pondere de

5,48% din durata totală a știrilor analizate, iar detaliile privind desfășurarea ceremoniilor din zilele de 1 decembrie 2006 și 1 ianuarie 2007 au avut o pondere de 3,33%. Informațiile de fapt divers colectate din diferite regiuni ale țării au ocupat 3,24% din timpul total dedicat știrilor, iar știrile preluate din zona economic-financiară au avut o pondere de 3,18%.

Pragul de 3% nu a fost atins de niciuna dintre celelalte teme identificate în cadrul știrilor TVR 1 (vezi Anexa1 pg. 71-72)

B. Știrile și interesul public

Știrile care au prezentat informații de interes public însumează aproximativ 13 ore din cele circa 15 cât reprezintă durata totală a știrilor monitorizate. Astfel, din totalul 459 de știri analizate la TVR 1, 383 materiale prezintă informații de interes public. Știrile ce furnizează acest tip de informații cuprind subiecte politice, administrative, sociale, de actualitate externă sau legate de justiție.

Știrile ce prezintă subiecte externe de fapt divers sau subiecte legate de perioada sărbătorilor de iarnă nu au fost încadrate ca fiind de interes public. Acest gen de știri însumează circa 2 ore din durata totală a știrilor incluse în analiza.

În general, subiectele de interes public sunt poziționate în prima jumătate a jurnalului, o știre de acest tip având o durată medie de aproximativ 2 minute și 5 secunde.

C. Senzaționalism în știri

Tendința de dramatizare sau abordările senzaționaliste au fost identificate în 16 din cele 459 de știri analizate. Elemente de dramatizare au fost identificate în titrarea știrilor, dar și în discursul și comportamentul corespondenților TVR 1.

În cazul TVR 1 nu s-a constatat predilecția de a dramatiza exclusiv pe anumite subiecte, aria tematică fiind variată. Subiecte politice de actualitate au fost titrate senzaționalist („Coaliția țândări”), dar și subiecte externe au fost prezentate publicului în aceeași manieră („Pregătiri de furtună”, despre înlocuirea șefului CIA). Un alt exemplu de titlu senzaționalist, „Ucigașul de pe bloc”, a fost plasat în deschiderea unui reportaj care prezenta gradul ridicat de risc seismic pe care îl prezintă unele clădiri din București.

Știrile cu elemente senzaționaliste au fost plasate între primele 7 știri din jurnal, fiecare știre având o durată medie de circa 2 minute și 36 de secunde.

D. Deontologia știrilor

Necesitatea utilizării prezumției **de nevinovăție** a fost identificată în 38 de materiale din cele 459 de știri analizate. În 33 de știri a fost respectată prezumția de nevinovăție. În aceste materiale erau prezentate aspecte legate de desfășurarea unor procese în care erau implicate persoane publice, dar și detalii privind activitatea CNSAS. În alte 5 știri, principiul respectării prezumției de nevinovăție nu a fost respectat.

Aplicarea principiului de **respectare a vieții private sau a dreptului la imagine** a fost necesară în 2 știri la postul TVR 1. Ambele materiale cuprindeau imagini cu minori aflați în dificultate a căror identitate a fost protejată.

Principiului deontologic privind **tratamentul nediscriminatoriu** a fost încălcat într-o singură știre. În acel material era prezentat cazul unor cetățeni români care locuiau în Italia,

victime ale unui incendiu, jurnaliștii au menționat că victimele accidentului erau de etnie romă.

Necesitatea aplicării principiului deontologic privind **prezentarea tuturor părților aflate în conflict** a fost identificată în 55 din cele 459 de știri analizate. În 14 din cele 55 de știri acest principiu nu a fost respectat. În aceste știri au fost prezentate dispute de pe scena politică și subiecte legate de activitatea CNSAS. Principiul expunerii tuturor părților implicate într-un conflict a fost respectat în 44 de de știri. În aceste materiale au fost prezentate subiecte politice sau detalii privind evoluția unor procese în care sunt implicate persoane publice, ori au fost expuse noi cazuri aduse în atenția CNSAS.

Anexe

Anexa 1

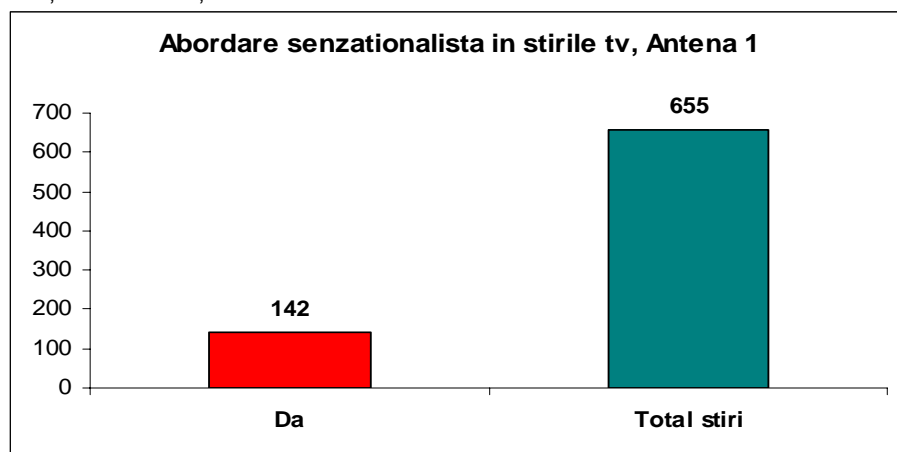
Antena 1

- Lista teme identificate

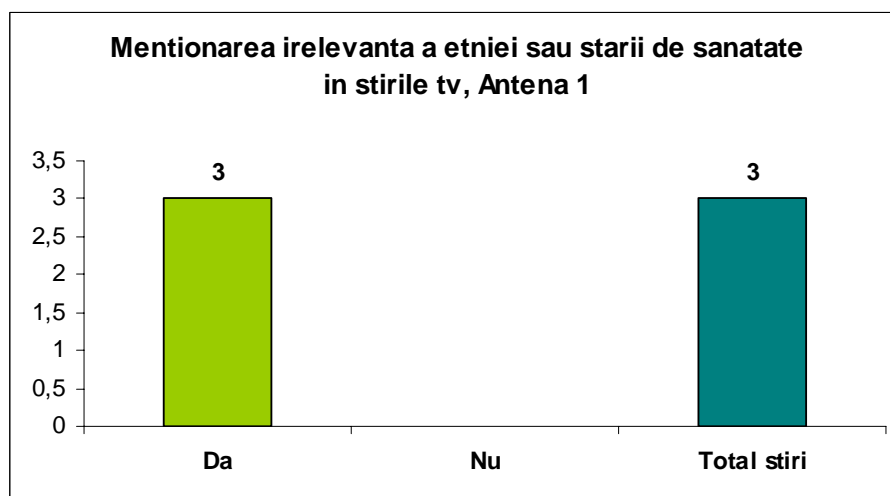
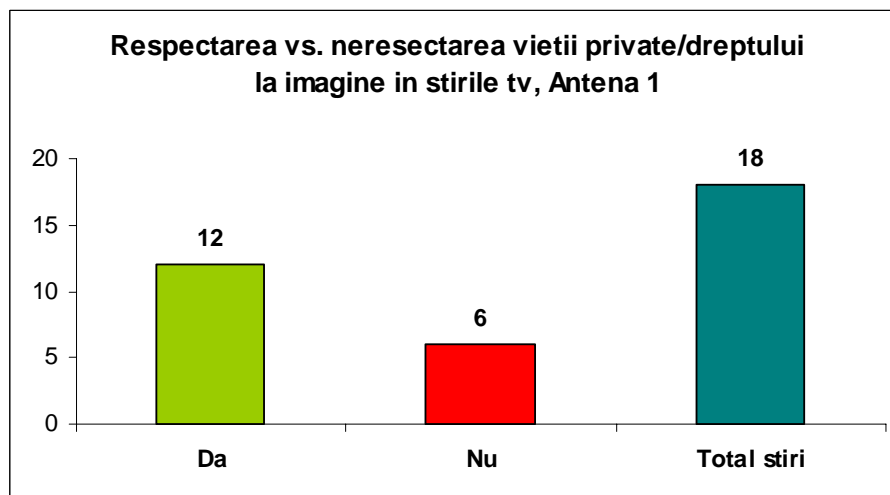
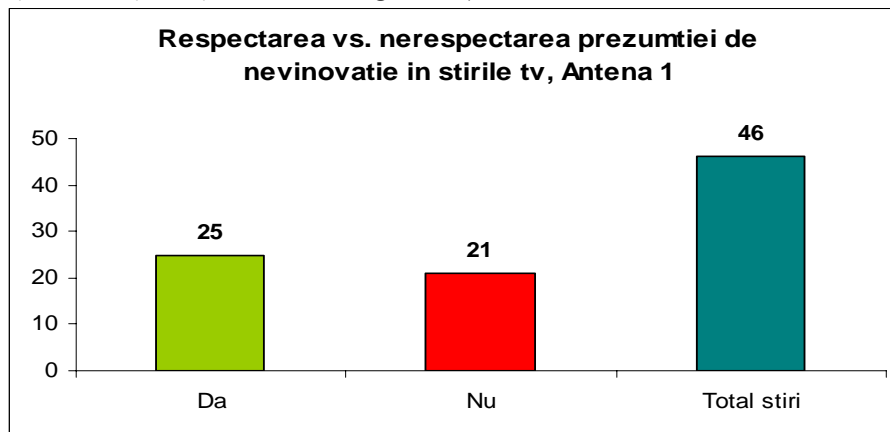
Temă	Număr știri identificate	Pondere (%)	Durata totală (minute)
Fapt divers	63	9,1	98,6
Externe fapt divers	70	8,2	89,1
Politică	43	7,2	77,9
Externe	38	5,6	60,6
Social	30	5,2	55,9
Administrație	30	4,4	47,5
Accident rutier	29	4,3	46,4
Infrațiuni	30	4,2	45,9
Monden	23	3,9	42,0
Sărbători oficiale	22	3,6	38,9
București	17	3,1	33,6
Moarte	21	2,9	31,4
Justiție	21	2,8	30,2
Info medical	14	2,4	26,0
Economic-financiar	15	2,2	24,2
Sărbători de iarnă	12	2,2	24,1
Meteo	13	2,2	24,0
Integrare	12	2,1	23,2
Promovare	17	2,1	22,8
Cultură	8	1,8	19,2
CNSAS	6	1,7	18,5
Norme europene	11	1,6	17,8
Anchetă	11	1,5	16,6
Incendiu	11	1,5	16,4

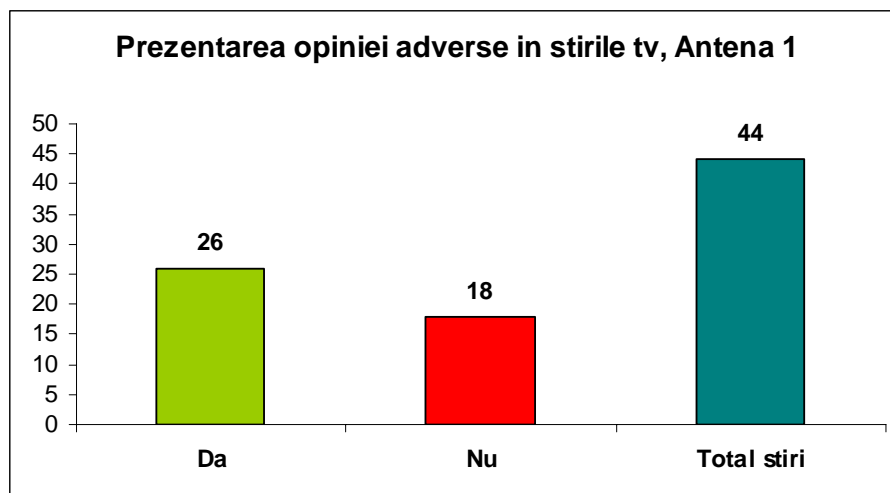
Temă	Număr știri identificate	Pondere (%)	Durata totală (minute)
Meteo-rutier	9	1,4	15,2
Acțiuni polițienești	8	1,1	12,3
Crimă	7	1,1	12,2
Persoane dispărute	4	1,1	11,9
„Porți deschise”	6	1,1	11,8
Rutier	8	1,1	11,7
Protecția consumatorului	4	1,0	10,9
Imagine	6	0,9	9,8
Timp liber	7	0,9	9,4
Imaginea României	5	0,9	9,2
Diaspora	6	0,8	9,2
Accident	3	0,6	6,9
Sport	3	0,4	4,9
Migrație	5	0,4	4,9
Relația cu Moldova	3	0,4	4,7
Activitate parlamentară	3	0,4	4,3
Accident aviatic	2	0,2	2,5

- Senzaționalism în știrile Antena 1

- Respectarea principiilor deontologice în știrile Antena 1

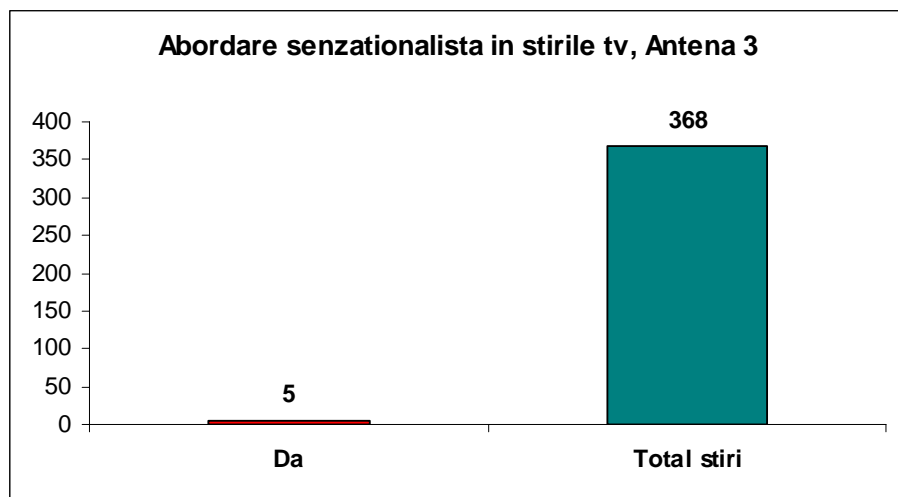
Antena 3

- Lista teme identificate

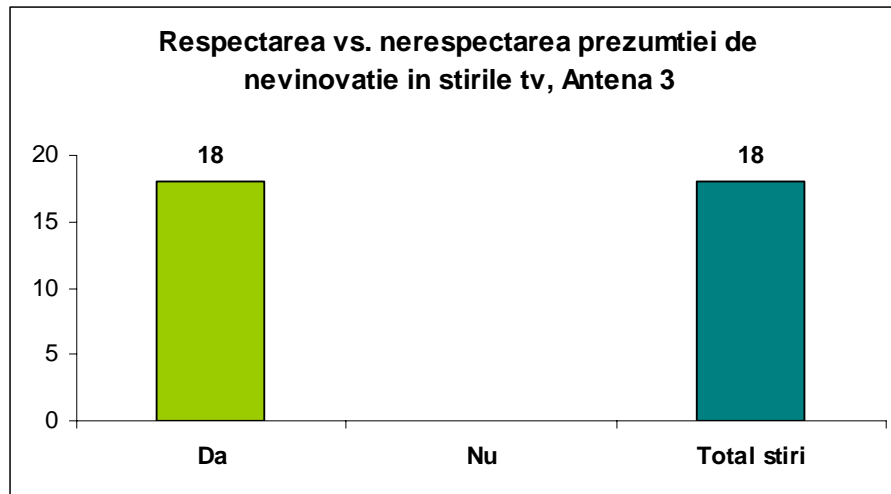
Temă	Număr știri identificate	Pondere (%)	Durata totală (minute)
Politică	62	18,2	128,0
Externe	54	12,5	88,3
Meteo	22	6,9	48,9
Administrație	28	6,6	46,4
Externe fapt divers	30	5,2	36,7
Sărbători oficiale	13	4,9	34,7
Fapt divers	18	4,8	34,1
Economic-financiar	16	4,7	33,1
Justiție	21	4,6	32,3
Meteo-rutier	10	4,4	31,0
Integrare	14	4,3	30,2
CNSAS	10	3,1	21,8
Social	7	2,5	17,7
Imagine	4	1,7	12,1
Migrație	9	1,6	11,5
„Porți deschise”	4	1,5	10,8

Temă	Număr știri identificate	Pondere (%)	Durata totală (minute)
Activitate parlamentară	4	1,4	10,2
Timp liber	5	1,4	9,8
București	7	1,3	9,0
Moarte	3	1,3	8,9
Incendiu	3	1,1	7,7
Imaginea României	4	1,0	6,7
Sărbători de iarnă	2	0,8	5,8
Cultură	2	0,7	4,9
Diaspora	2	0,6	4,0
Infrațiuni	3	0,5	3,8
Corupție	2	0,5	3,8
Rutier	3	0,5	3,7
Promovare	2	0,4	2,9
Accident rutier	1	0,3	2,5

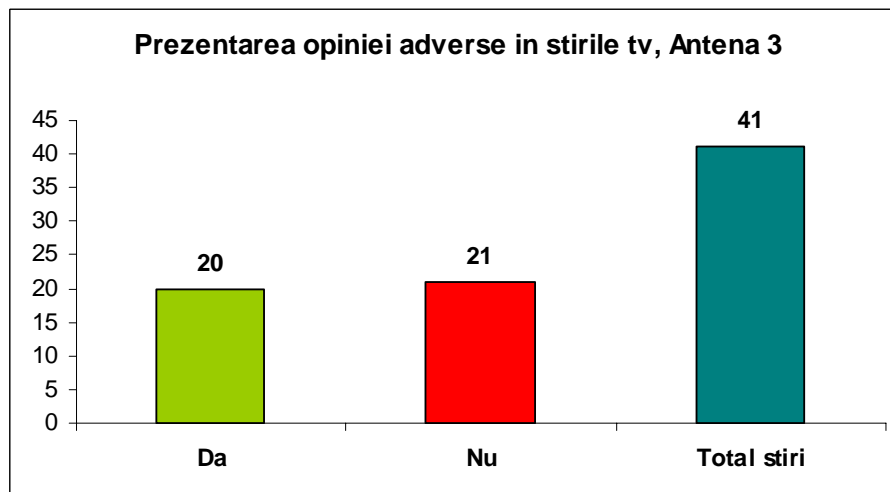
- Senzaționalism în știrile Antena 3

- Respectarea principiilor deontologice în știrile Antena 3

- *Respectarea vieții private sau a dreptului la imagine - nu a fost identificată nicio știre care să implice respectarea acestui principiu*
- *Menționarea etniei sau a stării de sănătate – nu a fost identificată nicio știre care să implice respectarea acestui principiu*

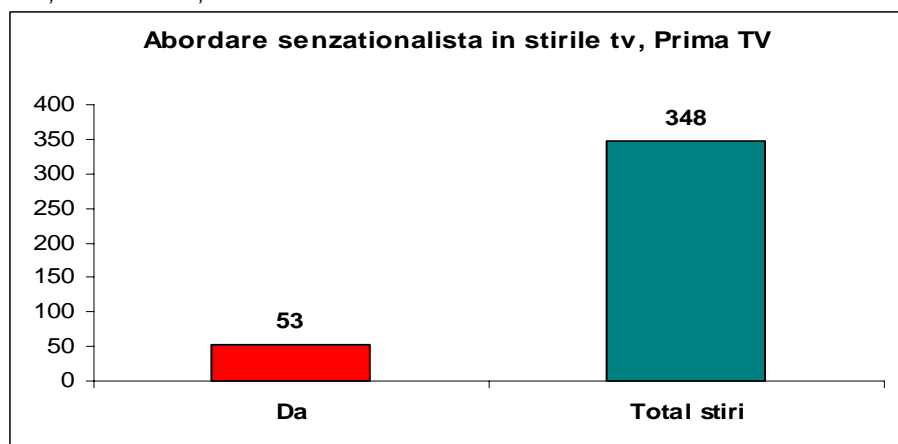
Prima TV

- Lista teme identificate

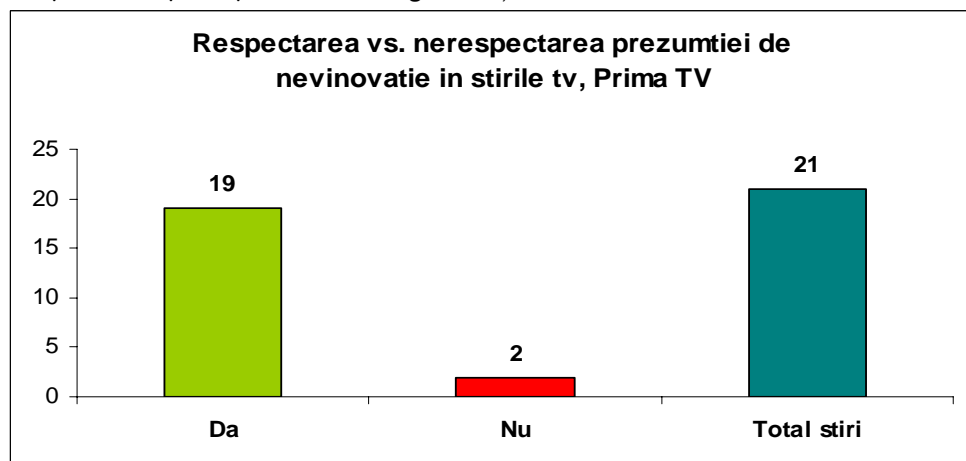
Temă	Număr știri identificate	Pondere (%)	Durata totală (minute)
Social	34	10,3	75,1
Fapt divers	29	8,5	61,5
Promovare	18	7,2	52,4
Politică	21	6,9	50,4
Externe	25	6,3	46,2
Sărbători oficiale	14	4,8	34,9
Administrație	15	4,6	33,5
Sărbători de iarnă	14	4,5	32,5
Integrare	11	3,9	28,4
București	14	3,9	28,1
Externe fapt divers	21	3,8	27,9
Infrațiuni	17	3,7	27,0
Meteo	10	3,4	24,7
Justiție	11	2,9	21,0
Moarte	12	2,8	20,0
Economic-financiar	9	2,4	17,3
Meteo-rutier	4	2,2	15,9
Accident rutier	10	2,1	15,6
Monden	8	2,0	14,7
Norme europene	7	2,0	14,3
„Porți deschise”	6	1,6	11,7
Imagine	5	1,6	11,3
Crimă	6	1,4	10,4
Incendiu	6	1,4	10,3

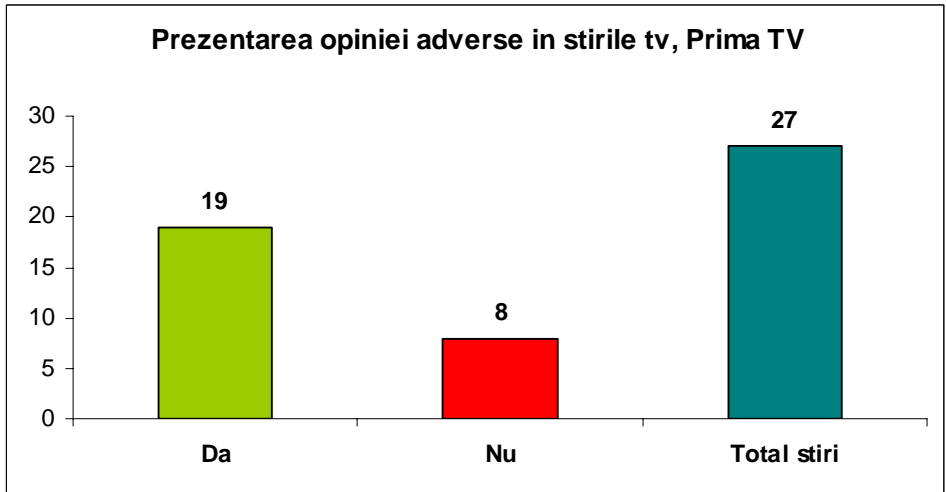
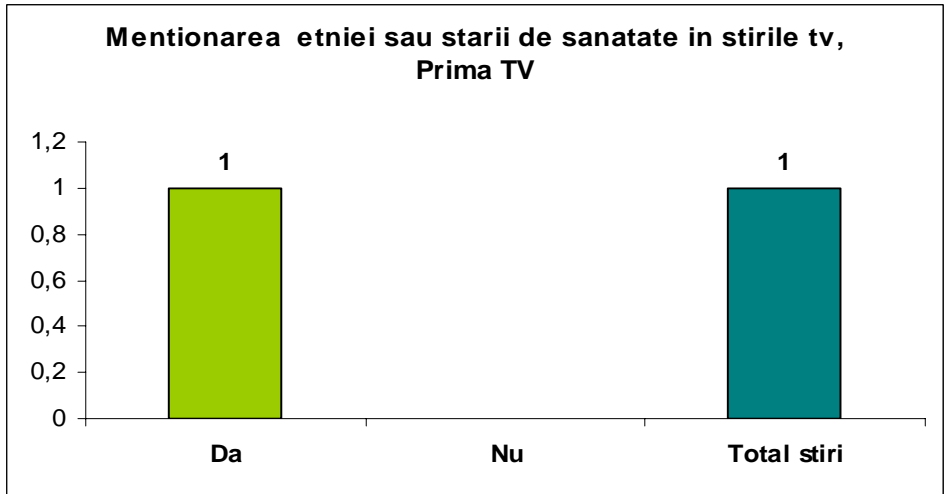
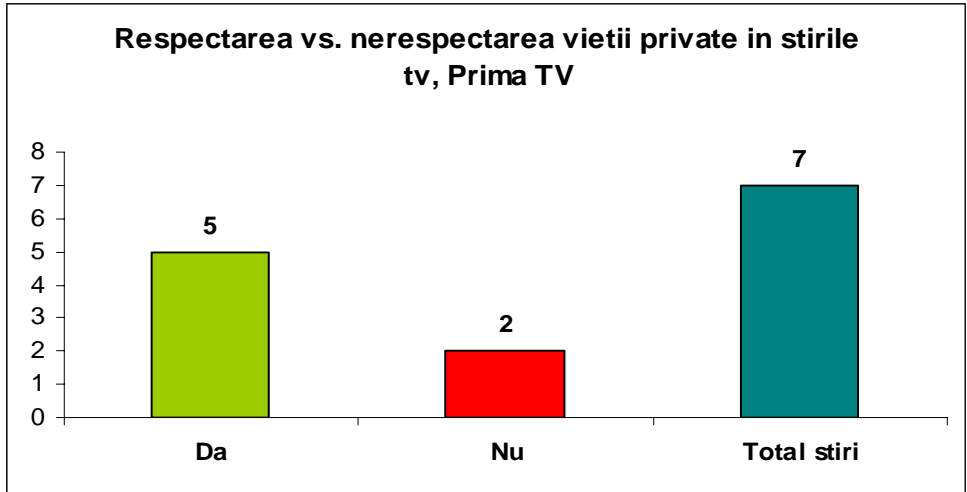
Temă	Număr știri identificate	Pondere (%)	Durata totală (minute)
Timp liber	5	1,1	7,9
Imaginea României	3	0,9	6,4
Rutier	3	0,9	6,4
Acțiuni polițieneste	3	0,9	6,3
Persoane dispărute	2	0,8	5,5
Sport	3	0,7	5,4
CNSAS	2	0,7	4,7

- Senzaționalism în știrile Prima TV

- Respectarea principiilor deontologice în știrile Prima TV

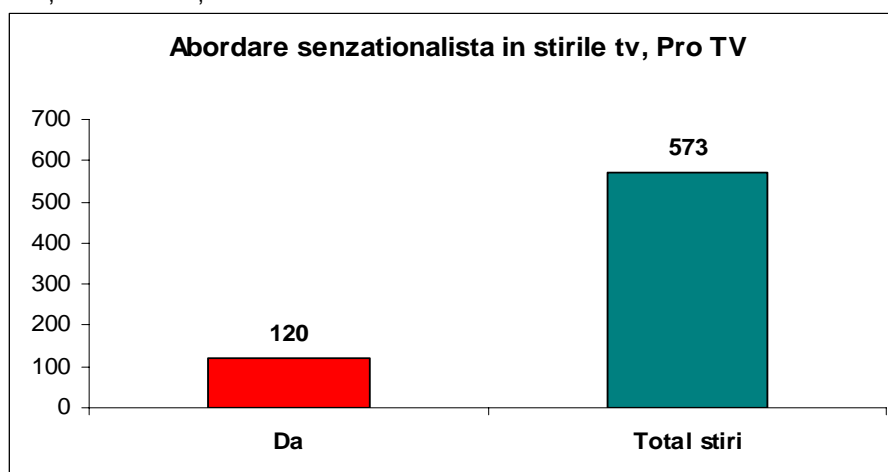
Pro TV

- Lista teme identificate

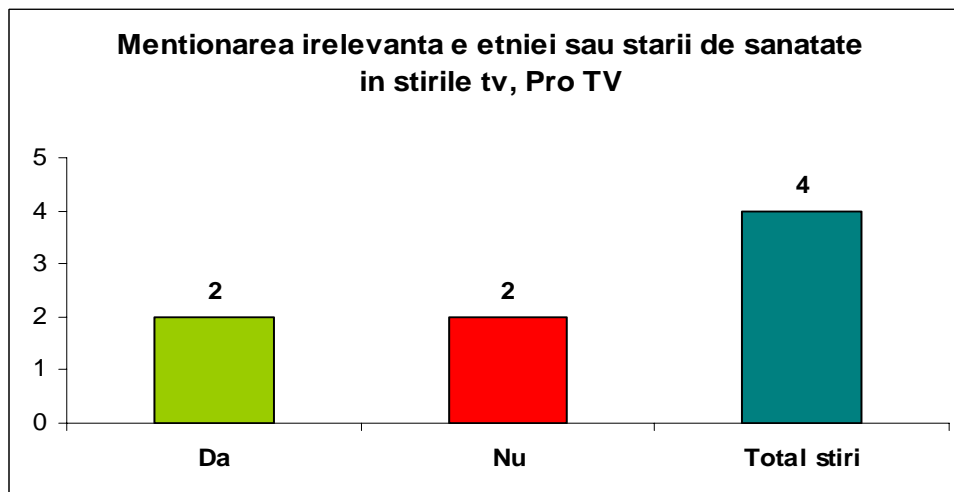
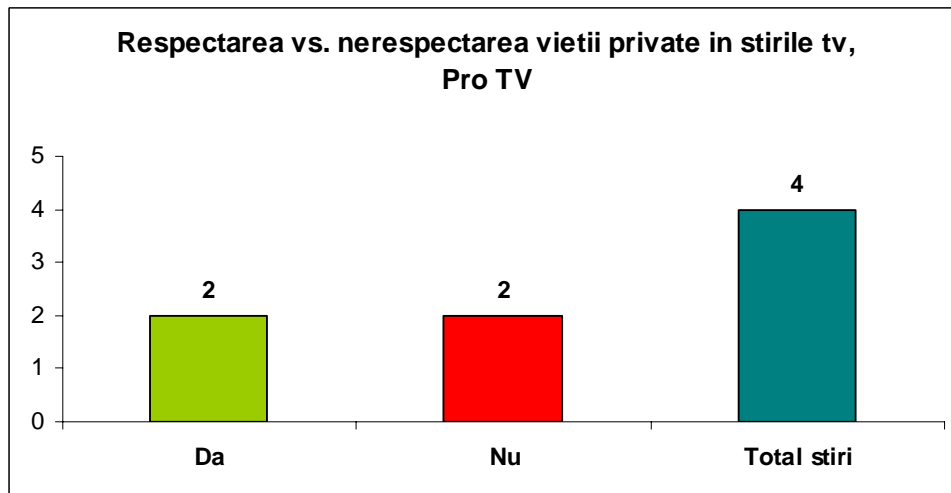
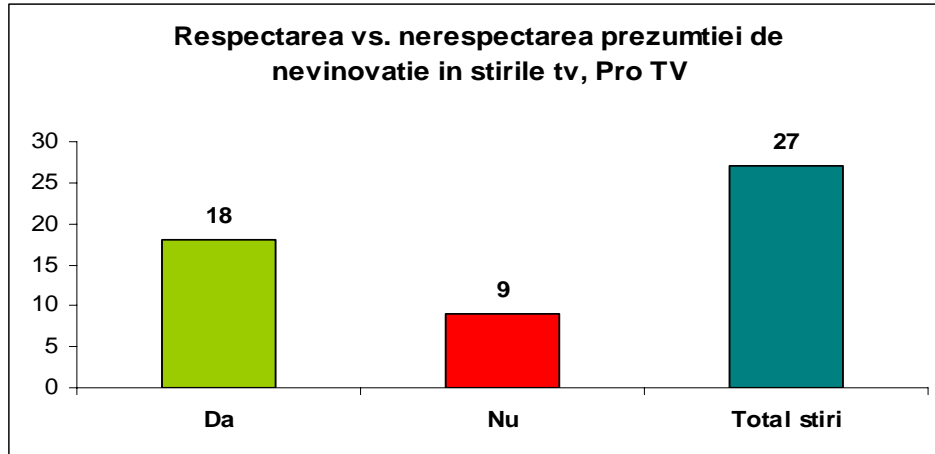
Temă	Număr știri identificate	Pondere (%)	Durata totală (minute)
Fapt divers	60	11,4	134,6
Diaspora	25	8,7	102,8
Sărbători oficiale	19	4,8	56,7
Administrație	39	6,4	75,6
Externe fapt divers	49	5,4	63,7
Externe	41	4,9	58,1
Politică	22	4,1	49,0
Economic-financiar	24	4,0	47,1
Meteo	24	3,7	44,2
Moarte	23	3,5	41,2
Social	20	3,4	40,3
Justiție	19	3,1	36,4
Norme europene	15	2,8	33,4
Monden	12	2,8	33,1
București	16	2,8	32,9
Sărbători de iarnă	14	2,8	32,7
Infrațiune	20	2,6	30,5
Accident rutier	16	2,4	28,1
Incendiu	13	2,1	24,8
Imagine	10	2,0	24,2
Promovare	11	2,0	23,4
Meteo-rutier	6	1,6	19,3
Rutier	7	1,4	16,9
Acțiuni polițienești	6	1,2	14,3

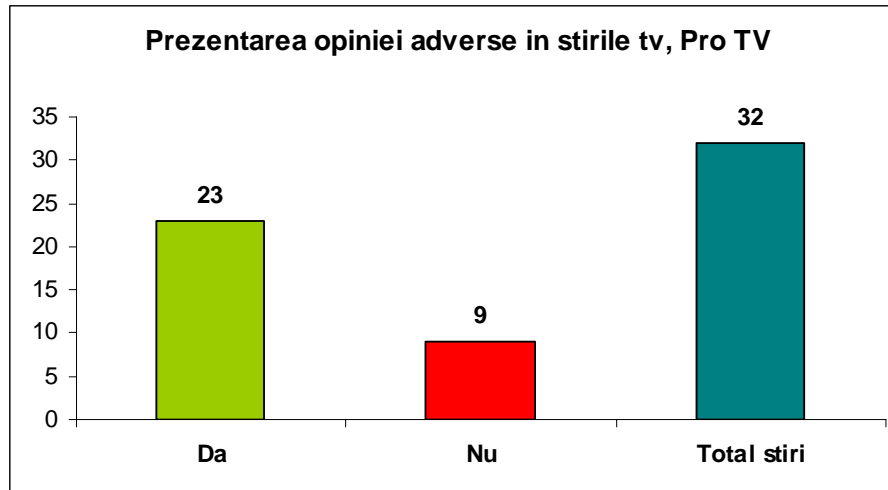
Temă	Număr știri identificate	Pondere (%)	Durata totală (minute)
Timp liber	8	1,1	13,5
Informare medicală	6	1,1	13,5
“Porți deschise”	5	1,0	11,7
Accident	5	0,8	9,9
Sport	4	0,8	9,8
Protecția consumatorului	4	0,7	8,8
Integrare	5	0,7	8,1
Persoane dispărute	2	0,6	7,0
Cultură	5	0,6	6,9
Activitate parlamentară	3	0,5	5,9
Accident aviatic	2	0,5	5,6
Sănătate publică	4	0,4	5,0
CNSAS	3	0,4	4,3
Învățământ	2	0,3	4,1
Piața muncii	2	0,3	4,1
Imaginea României	2	0,3	3,7

- Senzaționalism în știrile Pro TV

- Respectarea principiilor deontologice în știrile Pro TV

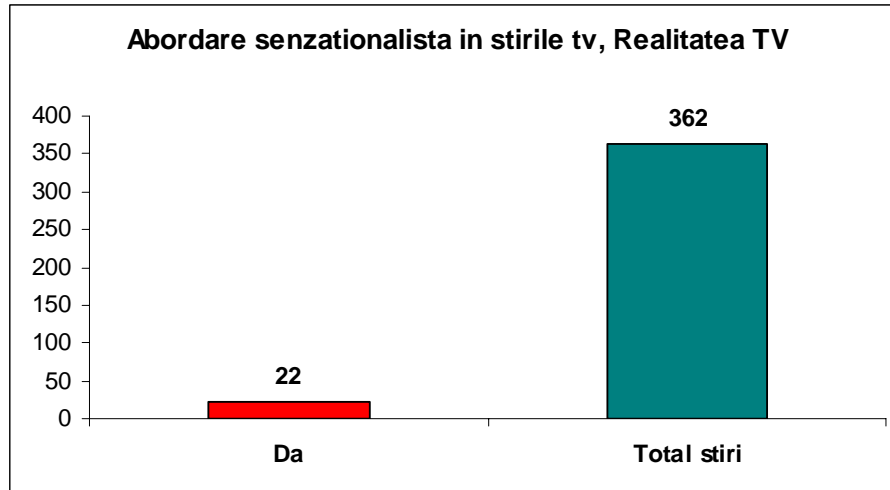
Realitatea TV

- Lista teme identificate

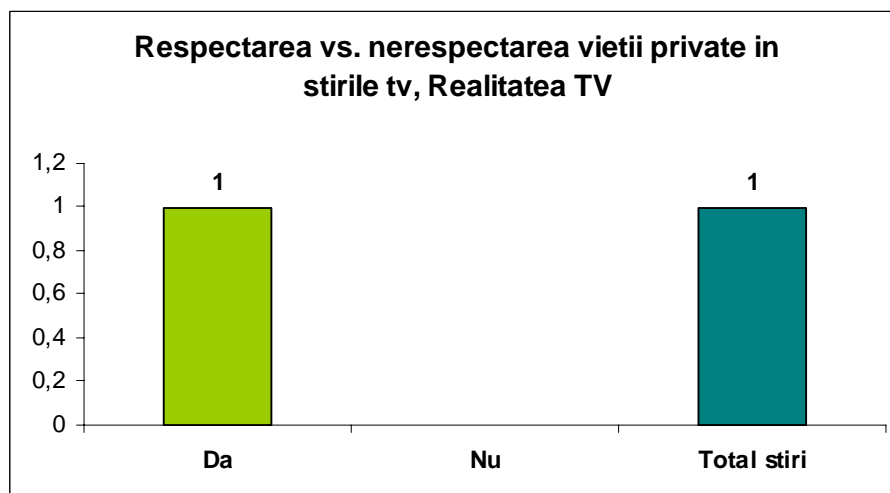
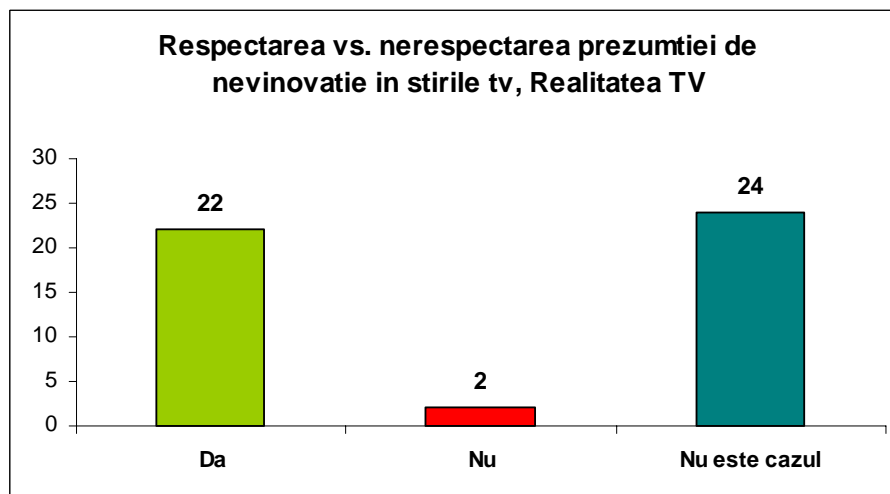
Tema	Numar stiri identificate	Pondere (%)	Durata totala (minute)
Politică	54	18,5	117,7
Externe	37	8,2	52,1
Administrație	36	7,9	50,2
Justiție	31	7,0	44,5
Meteo	19	6,1	38,6
Social	18	5,5	35,3
Sărbători oficiale	13	5,4	34,4
Sărbători de iarnă	14	4,4	28,3
Fapt divers	15	3,8	24,2
Integrare	8	3,5	22,1
Economic-financiar	16	3,4	21,9
Rutier	7	2,3	14,8
CNSAS	9	2,2	14,0

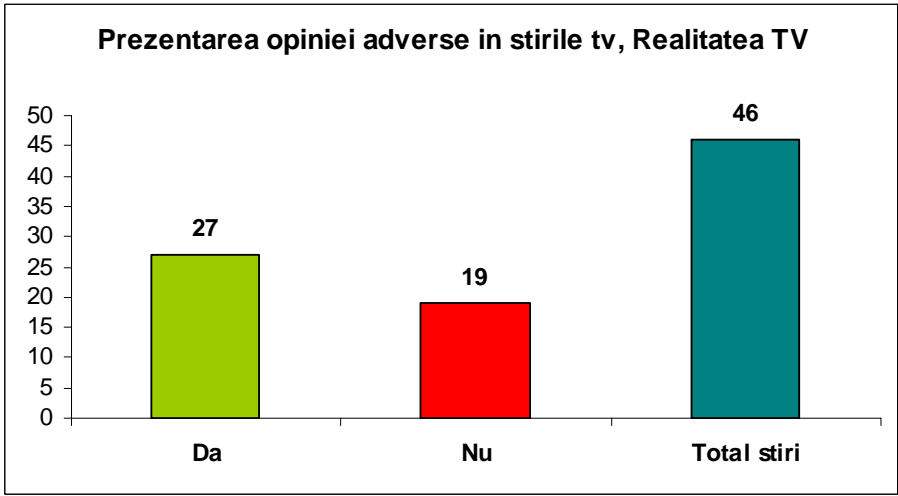
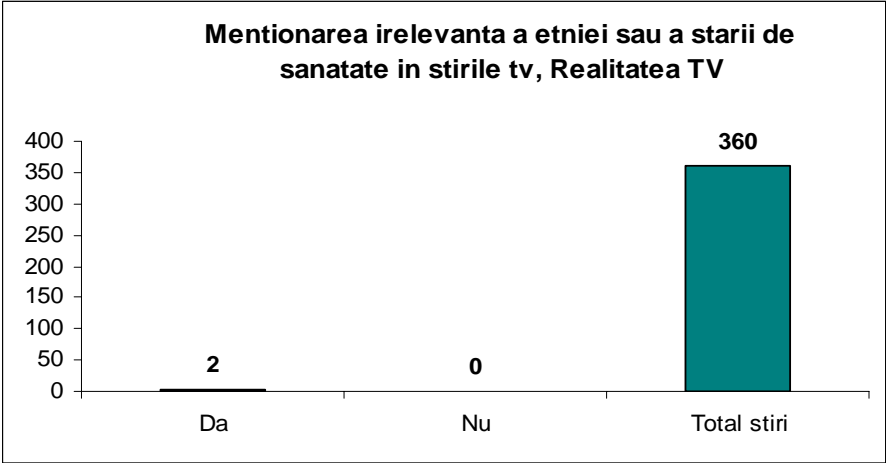
Tema	Numar stiri identificate	Pondere (%)	Durata totala (minute)
Infracțiune	10	2,1	13,6
Imagine	6	2,0	12,8
Meteo-rutier	4	1,9	11,9
București	9	1,9	12,0
Externe fapt divers	10	1,7	10,9
Timp liber	6	1,7	10,7
Norme europene	4	1,5	9,6
Migrație	6	1,4	8,6
“Porți deschise”	3	1,1	7,1
Sport	3	1,1	6,9
Monden	3	1,0	6,3
Accident de muncă	4	0,8	5,1
Mediu	2	0,8	4,9
Moarte	2	0,7	4,7
Relația cu Moldova	2	0,6	3,8
Legislație	2	0,5	3,3
Promovare	2	0,5	2,9
Incendiu	3	0,4	2,8
Piața muncii	1	0,2	1,4
Acțiuni polițieneste	1	0,2	1,2

- Senzaționalism în știrile Realitatea TV

- Respectarea principiilor deontologice în știrile Realitatea TV

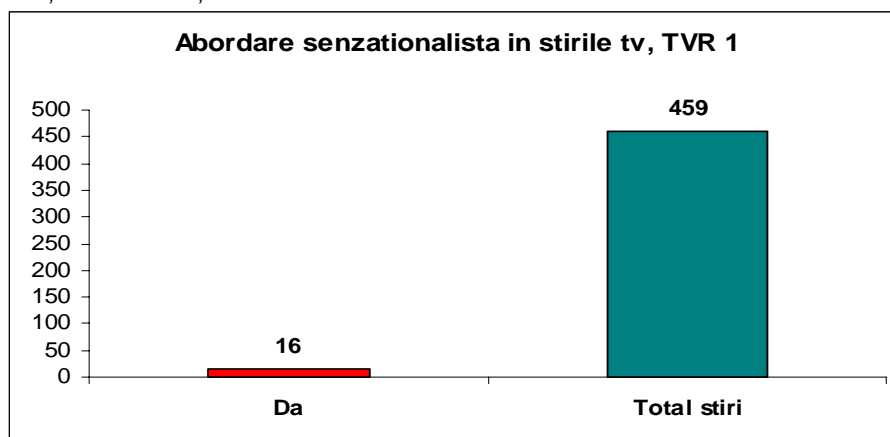
TVR 1

- Lista teme identificate

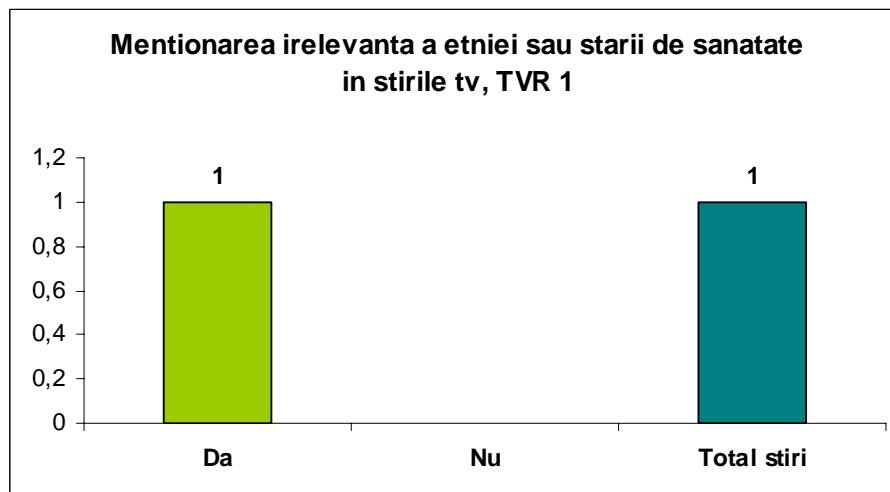
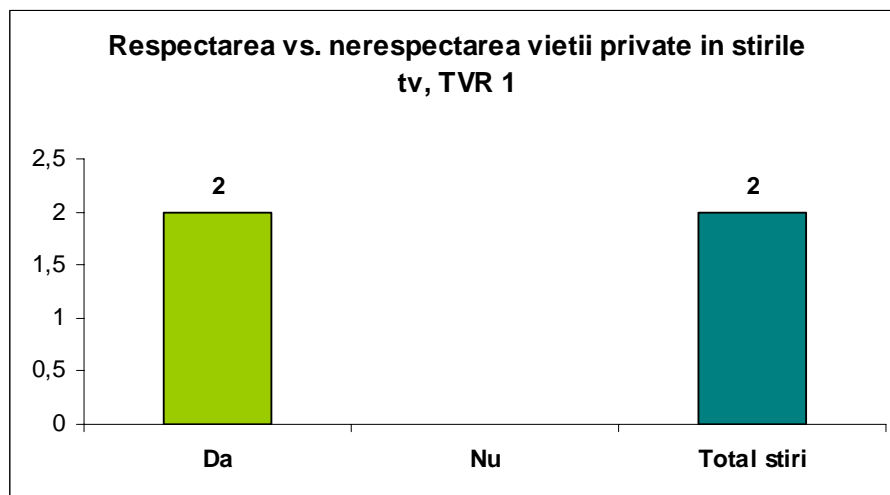
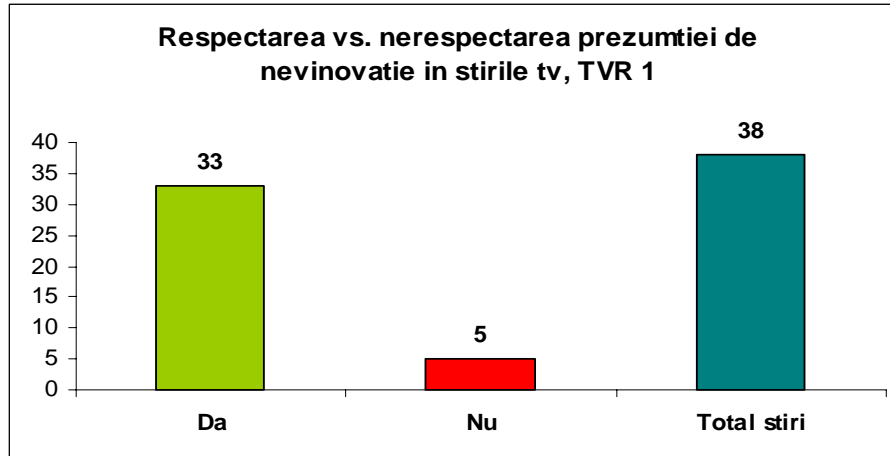
Temă	Număr știri identificate	Pondere (%)	Durata totală (minute)
Politică	51	12,0	109,9
Externe	66	11,5	105,4
Administrație	42	9,3	85,5
Social	35	8,2	74,7
Justiție	34	7,3	67,1
Integrare	24	5,9	54,4
Externe fapt divers	35	5,5	50,2
Sărbători oficiale	15	3,3	30,5
Fapt divers	18	3,2	29,7
Economic-financiar	11	3,2	29,1
Sărbători de iarnă	5	1,2	10,7
Meteo	11	2,7	24,5
CNSAS	6	2,4	22,1
Infracțiuni	11	2,1	19,2
Rutier	8	1,9	17,4
Promovare	11	1,7	15,8
Relația cu Moldova	5	1,6	14,9
Migrație	9	1,5	14,0
Meteo-rutier	3	1,5	13,4
Imaginea României	4	1,4	13,1
Norme europene	5	1,2	11,4
București	7	1,1	10,4
Activitate parlamentară	3	1,0	9,0
Accident de muncă	2	0,9	8,7

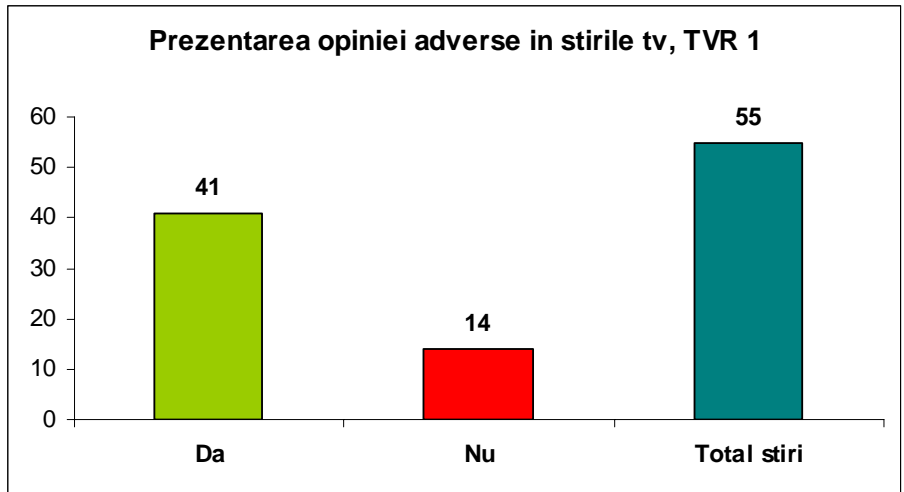
Temă	Număr știri identificate	Pondere (%)	Durata totală (minute)
Accident	4	0,9	8,5
Cultură	3	0,9	8,4
„Porți deschise”	3	0,8	7,1
Moarte	3	0,7	6,7
Diaspora	3	0,7	6,7
Incendiu	4	0,7	6,7
Sport	3	0,6	5,5
accident aviatic	2	0,4	3,9
Monden	2	0,4	3,5
Protecția consumatorului	1	0,4	3,4
Piața muncii	2	0,4	3,2
Acțiuni polițienești	2	0,3	2,9
Persoane dispărute	1	0,3	2,8
Anchetă	1	0,2	2,3
Legislație	1	0,2	1,6
Imagine	2	0,2	1,5
Accident rutier	1	0,1	0,7

- Senzaționalism în știrile TVR 1

- Respectarea principiilor deontologice în știrile TVR 1

Anexa 2 Titrări senzaționaliste – selecție

Topul titlurilor senzaționaliste

<i>Post TV</i>	<i>Data</i>	<i>Durata [minute]</i>	<i>Titlu</i>	<i>Tema</i>
<i>Pro TV</i>	<i>2 decembrie 2006</i>	<i>2,6</i>	<i>Tras în țeapă</i>	<i>accident</i>
<i>Pro TV</i>	<i>3 ianuarie 2007</i>	<i>3,2</i>	<i>Scos din hăul morții</i>	<i>accident</i>
<i>Pro TV</i>	<i>6 noiembrie 2006</i>	<i>0,5</i>	<i>Macarale cad în soare</i>	<i>accident</i>
<i>Pro TV</i>	<i>6 noiembrie 2006</i>	<i>3,6</i>	<i>Eliberat din adâncuri</i>	<i>accident aviatic</i>
<i>Pro TV</i>	<i>7 noiembrie 2006</i>	<i>2,1</i>	<i>Împreună în eternitate</i>	<i>accident aviatic</i>
<i>Antena1</i>	<i>6 decembrie 2006</i>	<i>1,9</i>	<i>Îngropat de viu</i>	<i>accident de muncă</i>
<i>Antena1</i>	<i>4 noiembrie 2006</i>	<i>3,7</i>	<i>Ninge cu accidente</i>	<i>accident rutier</i>
<i>Antena1</i>	<i>2 ianuarie 2007</i>	<i>1,3</i>	<i>Șoselele morții</i>	<i>accident rutier</i>
<i>Antena1</i>	<i>2 ianuarie 2007</i>	<i>1,2</i>	<i>Impact fatal</i>	<i>accident rutier</i>
<i>Antena1</i>	<i>1 decembrie 2006</i>	<i>2,1</i>	<i>Foc și șoc</i>	<i>accident rutier</i>
<i>Antena1</i>	<i>7 decembrie 2006</i>	<i>1,2</i>	<i>Clipe de foc</i>	<i>accident rutier</i>
<i>Antena1</i>	<i>7 decembrie 2006</i>	<i>2,2</i>	<i>Cu viteză spre moarte</i>	<i>accident rutier</i>
<i>Antena1</i>	<i>5 noiembrie 2006</i>	<i>1,7</i>	<i>Goana spre moarte</i>	<i>accident rutier</i>
<i>Antena1</i>	<i>5 noiembrie 2006</i>	<i>0,8</i>	<i>Final de drum</i>	<i>accident rutier</i>
<i>Antena1</i>	<i>5 noiembrie 2006</i>	<i>0,5</i>	<i>Zdrobiți de polei</i>	<i>accident rutier</i>
<i>Antena1</i>	<i>6 noiembrie 2006</i>	<i>1,6</i>	<i>La un pas de catastrofă</i>	<i>accident rutier</i>
<i>Pro TV</i>	<i>5 noiembrie 2006</i>	<i>2,3</i>	<i>Urmăriți de moarte</i>	<i>accident rutier</i>
<i>Pro TV</i>	<i>5 noiembrie 2006</i>	<i>1,6</i>	<i>Călătorie în iad</i>	<i>accident rutier</i>
<i>Pro TV</i>	<i>7 decembrie 2006</i>	<i>0,3</i>	<i>Victime colaterale</i>	<i>accident rutier</i>
<i>Antena1</i>	<i>6 noiembrie 2006</i>	<i>1,2</i>	<i>Dezastru în curtea școlii</i>	<i>administrație</i>
<i>Antena1</i>	<i>1 noiembrie 2006</i>	<i>3,0</i>	<i>Psihopat în libertate</i>	<i>crimă</i>
<i>Antena1</i>	<i>3 decembrie 2006</i>	<i>2,1</i>	<i>Impact fatal</i>	<i>externe fapt divers</i>
<i>Antena1</i>	<i>6 decembrie 2006</i>	<i>1,1</i>	<i>La un pas de moarte</i>	<i>fapt divers</i>

<i>Post TV</i>	<i>Data</i>	<i>Durata [minute]</i>	<i>Titlu</i>	<i>Tema</i>
<i>Pro TV</i>	<i>2 noiembrie 2006</i>	<i>2,1</i>	<i>Doborâți de supradoză</i>	<i>fapt divers</i>
<i>Antena1</i>	<i>1 noiembrie 2006</i>	<i>1,3</i>	<i>Delta în flăcări</i>	<i>incendiu</i>
<i>Antena1</i>	<i>3 ianuarie 2007</i>	<i>1,2</i>	<i>Flăcări devastatoare</i>	<i>incendiu</i>
<i>Antena1</i>	<i>6 ianuarie 2007</i>	<i>1,6</i>	<i>Noapte de foc</i>	<i>incendiu</i>
<i>Antena1</i>	<i>5 decembrie 2006</i>	<i>0,9</i>	<i>Explozie devastatoare</i>	<i>incendiu</i>
<i>Antena1</i>	<i>3 noiembrie 2006</i>	<i>1,5</i>	<i>Comerț în flăcări</i>	<i>incendiu</i>
<i>Pro TV</i>	<i>3 ianuarie 2007</i>	<i>2,4</i>	<i>Ore de foc</i>	<i>incendiu</i>
<i>Pro TV</i>	<i>6 ianuarie 2007</i>	<i>2,4</i>	<i>Incendiu devastator</i>	<i>incendiu</i>
<i>Antena1</i>	<i>1 noiembrie 2006</i>	<i>2,2</i>	<i>Atac cu foc</i>	<i>infracțiune</i>
<i>Antena1</i>	<i>3 decembrie 2006</i>	<i>1,0</i>	<i>Urmărire ca-n filme</i>	<i>infracțiune</i>
<i>Antena1</i>	<i>3 ianuarie 2007</i>	<i>2,0</i>	<i>Misiune periculoasă</i>	<i>infracțiune</i>
<i>Antena1</i>	<i>5 ianuarie 2007</i>	<i>2,0</i>	<i>Prizonierii zăpezii</i>	<i>meteo</i>
<i>Antena1</i>	<i>3 ianuarie 2007</i>	<i>2,4</i>	<i>Prizonieri în iarnă</i>	<i>meteo</i>
<i>Antena1</i>	<i>3 ianuarie 2007</i>	<i>2,5</i>	<i>Iarnă furioasă</i>	<i>meteo</i>
<i>Antena1</i>	<i>3 decembrie 2006</i>	<i>0,5</i>	<i>Executat în propria curte</i>	<i>moarte</i>
<i>Antena1</i>	<i>3 ianuarie 2007</i>	<i>2,3</i>	<i>Vise ucise</i>	<i>moarte</i>
<i>Antena1</i>	<i>5 noiembrie 2006</i>	<i>0,9</i>	<i>Moarte cumplită</i>	<i>moarte</i>
<i>Antena1</i>	<i>2 decembrie 2006</i>	<i>2,3</i>	<i>Gest mortal</i>	<i>moarte</i>
<i>Antena1</i>	<i>2 decembrie 2006</i>	<i>0,8</i>	<i>Foc și șoc. Moarte cumplită</i>	<i>moarte</i>
<i>Antena1</i>	<i>4 ianuarie 2007</i>	<i>1,0</i>	<i>Mortul din mașină</i>	<i>moarte</i>
<i>Pro TV</i>	<i>3 decembrie 2006</i>	<i>0,8</i>	<i>Arsă de vie</i>	<i>moarte</i>
<i>Pro TV</i>	<i>6 decembrie 2006</i>	<i>2,0</i>	<i>Îngropat de viu</i>	<i>moarte</i>
<i>Pro TV</i>	<i>6 ianuarie 2007</i>	<i>0,3</i>	<i>Traversare fatală</i>	<i>moarte</i>
<i>Antena1</i>	<i>4 ianuarie 2007</i>	<i>2,3</i>	<i>Revelion de coșmar</i>	<i>protecția consumatorului</i>
<i>Antena1</i>	<i>7 ianuarie 2007</i>	<i>2,4</i>	<i>O călătorie de groază</i>	<i>protecția consumatorului</i>

©Agenția de Monitorizare a Presei

Membră a Rețelei Reporteri fără Frontiere

Adresa: Calea Plevnei, nr. 98,

Bl. 10C, sector 1, București

Correspondența: CP 2, O P67

Tel/ Fax: 021-313 40 47

E-mail: office@mma.ro

Web: www.mma.ro; www.freeex.ro

Proiectul "FreeEx - Etica știrilor TV" a fost finanțat de Open Society Institute și Ambasada Statelor Unite ale Americii la București. Material editat de Agenția de Monitorizare a Presei, mai 2007

